

Bosætning i mindre landsbyer og landdistrikter i dag og i fremtiden

Del 2: Årsager til bosætning i landsbyer og landdistrikter

Fremforsk, Center for Fremtidsforskning

Direktør, fremtidsforsker, ph.d. Jesper Bo Jensen

Forskningschef, cand.scient.pol. Marianne Levinsen

December 2022, www.fremforsk.dk

Finansieret af [Forenet Kredit](#)

Indhold

Indledning	3
Konklusion	5
Hvorfor er man flyttet til en landsby og landdistrikt?	6
Kendskab og hvorfor valgte tilflyttere det område, som de nu bor i?	6
Hvilken bolig er de flyttet til?	7
Hvad skal man gøre for at styrke landsbyer?	8
Anbefalinger til vækststrategier for landsbyer:	8
Profil på undersøgelsens tilflyttere	9
Kapitel 1. Tilflyttere til landsbyer og landdistrikter	10
Profil på alder, køn og civilstatus	10
Hvilken boligform og boligtype kom de fra?	11
Kapitel 2. Hvorfor flyttede de?	12
Flytteårsager	12
Coronakrisen og betydning for at flytte i ny bolig?	14
Årsager før og efter Corona	16
Kapitel 3. Valg af bosætningsområde	17
Kendskab til området og hvorfra?	17
Hvad var de 3 vigtigste årsager til valg af det nuværende område?	19
Efter Corona og årsager	21
Tilfredshed med det nye område?	21
Afstand til arbejde og mulighed for hjemmearbejde	22
Infrastrukturens betydning for valg af boligområdet	24
Valg af bosætningsområde og registerundersøgelsen	25
Boligtype og boligform	26
Mindre ejerbolig efter Corona	27
Boligens størrelse, antal værelser og uderum	27
Valg af netop denne bolig	28
Tre vigtigste årsager før og efter Corona	29
Bæredygtige løsningers betydning for valg af bolig	30
Hvilke faciliteter er vigtige for dig i nærheden af din bolig?	31
Faciliteter i nærheden sammenligning med registerundersøgelsen	32

Indledning

De mindre bysamfund i landsbyer og landdistrikter danner rammen om mange flere menneskers liv, end de fleste her i landet egentligt er klar over. Der bor flere mennesker i landdistrikterne i Danmark end der bor i Københavns kommune. Per 1. januar 2022 var der ca. 692.500 indbyggere i landdistrikterne og blot ca. 644.000 borgere i Københavns kommune.

Per 1. januar 2022 boede der i de mindre bysamfund under 2000 indbyggere ca. 1,4 mio. mennesker mod 1,35 mio. personer i hele Hovedstadsområdet.

I analysen fra 2021 af "*Fremtidens boligmarkedet frem mod 2030 og 2030*" udarbejdet af Fremforsk pegede vi på, at billedet af udviklingen i både landdistrikter og forskellige størrelser af landsbyer er blandet og forskelligt. Nogle har fremgang på en række områder, medens andre er langt mere præget af tilbagegang.

På baggrund af boliganalysen fra 2021 blev denne analyse igangsat for at kortlægge udviklingen i landsbyer under 2000 indbyggere nærmere.

Denne analyse er udarbejdet i 2 dele. 1. del af *Fremtidens bosætning i mindre landsbyer og landdistrikter* udkom i september 2022.

Konklusionen på 1. del, der er en registeranalyse af det, der er sket i landsbyer og landdistrikter gennem de seneste år, var følgende:

- Næsten 30% af landsbyerne har voksende befolkning, 65% har nettofødselsoverskud og 27% har positiv nettotilflytning i perioden 2015-21. De største landsbyer klarer sig generelt bedst, men der er alle størrelse af landsbyer med fremgang. De øvrige 70% har stabilitet eller tilbagegang i befolkning.
- Alle størrelser har tilbagegang på grund af nettotilflytningen. Den er mindst negativ og tæt på nul for de store landsbyer og mest negativ for de små landsbyer.
- Landsbyerne har samlet fremgang på grund af nettofødselsoverskud og nettoindvandring.
- Skole og daginstitution i området giver en bedre befolkningsudvikling og en bedre udvikling på andre områder.
- Dagligvarebutik i området giver en mere positiv befolkningsudviklingen end i landsbyer uden dagligvarebutik.
- Der er stor forskel imellem landsbyernes udvikling i de forskellige landsdele.

Anden del af Fremtidens bosætning i mindre landsbyer og landdistrikter.

I denne anden del vil vi fokusere på årsager til flytning til landsbyer og landdistrikter, valg af bolig, baggrundvariable for tilflytterne – hvem er de, hvordan lever de, hvor kom de fra – samt på deres bevæggrunde for at vælge at bosætte sig i landdistrikt eller landsby. Tilflytternes syn på kvaliteter ved boligen og omgivelserne samt faciliteter i området vil også være en del af analysen.

Udarbejdelse af begge analyser er finansieret af Forenet Kredit.

Vi takker for den tillid, Forenet Kredit har vist os ved at give os mulighed for at gennemføre analysen. Vi har som de udførende haft helt frie hænder med hensyn til indhold, formulering

og omfang af analysen, så det er alene Fremforsk – Center for Fremtidsforskning – der står inde for rapportens indhold og konklusioner.

God læselyst!

Fremforsk, december, 2022

Konklusion

Der er mange årsager til at flytte til en landsby. Det viser denne analyse med al tydelighed, hvor vi har spurgt mennesker, der er flyttet til landsbyer og landdistrikter de seneste år, om årsagerne til flytningen. Hovedårsagerne er **ønsket om en ny bolig** og **ønsket om at bo et nyt sted**.

Tilflyttere til landsbyer under 2000 indbyggere er ældre end den gennemsnitlige tilflytter i Danmark. De er mere **over 35 år, de lever mere i parforhold, og de har også flere børn** end gennemsnittet.

Tilflyttere til landsbyer er **mere modige og risikovillige end andre**, der flytter. De **kender i mindre grad det område og den landsby, de flytter til**, end dem, der flytter til de mindre, mellemstore og større byer. Ca. 1/3 kendte meget lidt eller ingenting til det område, de flyttede til.

Selv om det ikke er den vigtigste flytteårsag, flytter langt flere til landsbyerne med **ønske om at få mere balance i mit/vores liv**. Det er langt højere end for flytninger over hele landet.

Dem, der kender områderne i forvejen, kender dem fra opvækst og arbejde samt fra venner og familie.

Boligens udseende, omgivelserne og prisen på boligen betyder mest for tilflyttere til landsbyer, og det betyder meget mere end for tilflyttende til byerne. **Natur, vand og grønne omgivelser har også meget stor betydning** og også meget mere end for andre tilflyttende.

Naturen ligger på førstepladsen, når de tilflyttende skal fortælle om det vigtigste i omgivelserne for deres nye bolig.

Lidt overraskende lægger tilflytterne **meget vægt på god infrastruktur**, også mere end andre flyttede i landet. **Skole og daginstitutioner vil børnefamilierne også gerne have, men det er vigtigere med fællesskaber i landsbyen**.

Så natur, skov og strand har ekstra vigtighed som tilflytningsårsag, sammen med fællesskaber og gode vejforbindelser. Det første er en givet betingelse for et område. Det andet kan landsbyerne selv sørge for findes ved at opbygge disse fællesskaber og tage godt imod tilflyttere, vejforbindelserne kan udbygges, så kommunerne kan gøre noget godt for landsbyer ved at styrke infrastrukturen.

Modsat er **forventninger til offentlig transport meget lavere og det er forventninger til gode indkøbsmuligheder også i forhold til det generelle niveau** på landsplan.

Det betyder så også, at landsbyer beliggende i områder af landet, hvor der er langt til det overordnede vejnet, har en ekstra opgave med at løfte med hensyn til at skabe fællesskab og god modtagelse af tilflyttere, for at kunne skabe tilflytning til landsbyen.

De fleste flytter til en stor ejerbolig med god plads og grønne omgivelser - de fleste er flyttet i en større ejerbolig i form af hus/villa med god plads også udenom boligen. Uderummet i stor, mellem eller lille udgave har haft stor betydning udover prisen på boligen for valg af netop den valgte bolig.

Bæredygtige løsninger har ikke haft stor betydning for valg af boligen. Udover naturen og gode vejforbindelser, så har tilflytterne lagt vægt på indkøbsmuligheder og familien, som vigtige faciliteter i nærheden af boligen.

Hvorfor er man flyttet til en landsby og landdistrikt?

Langt de fleste er flyttet, fordi **ønsket om en ny bolig eller at bo et andet sted**, fik dem til at flytte til en landsby eller et landdistrikt. Desuden oplyser **næsten 20% ønsket om mere balance i mit/vores liv** som årsag til flytning. Som andre væsentlige årsager til flytning nævner de 'at flytte sammen med en partner' og 'økonomiske årsager'. Endelig nævner ca. 10 %, at de flyttede på grund arbejde eller virksomhed.

Når man kobler årsager med alder, er det markant, at **de 18 til 34-årige især går efter en ny bolig**, hvorimod **35 til 54-årige udover en ny bolig angiver, at de ønskede at bo et andet sted**, og det er ligeledes den samme gruppe, som angiver **mere balance i mit/vores liv** som vigtig årsag. De er også disse to aldersgrupper, som især angiver årsagen 'at flytte sammen med nogen'.

Corona kan have haft betydning for de tilflyttere, som er flyttet efter 11. marts 2020. **Ca. 13% angiver, at Corona har haft betydning for deres flytning**. Af dem oplyser ca. 25 %, at de ønskede at komme væk fra det tætte bymiljø og 20 %, at Corona fik dem til at udleve drømmen om at flytte på landet. En stor gruppe oplyser, at netop nedlukningen fik dem til at træffe den endelige beslutning eller gav ro til at undersøge boligmarkedet.

Det er markant, at det **er især mellemgruppen mellem 35-54 år og de yngste mellem 18 til 34-årige, som angiver, at Corona påvirkede deres flytning**. De yngste angiver især **drømmen om at leve på landet som årsag**.

Kendskab og hvorfor valgte tilflyttere det område, som de nu bor i?

Blandt tilflyttere var der 35%, som kendte meget eller en del til det område, som de er flyttet til. Det er langt færre end i boliganalysen fra 2021, hvor 61 % angav, at de kendte det område, som de flyttede til meget eller en hel del. **Når man flytter til en landsby, kender man mindre til området end ved flytninger til store, mellemstore og mindre byer**.

De fleste, der har kendskab på forhånd, har fået kendskab til området via venner og bekendte, familie, og en del har enten tidligere boet i byen eller området.

Tilflytterne har haft mulighed for at angive de tre vigtigste årsager til at flytte til område. På førstepladsen ligger 'boligens og omgivelser udseende og pris'. Dernæst kommer 'natur, vand og de grønne omgivelser' som en væsentlig årsag til at vælge at bo i området. 'Et godt og sikkert sted at vokse op for børn' er også en væsentlig årsag. Det er værd at bemærke, at 14% angiver at et aktivt foreningsliv og fællesskab samt familie/bedsteforældre også havde stor betydning.

Kun 10% angiver, at området er valgt, fordi det er tæt på eget eller kærestes/ægtefælles arbejde.

Tilfredshed med det valgte område.

Langt de fleste er meget glade for det område, de har valgt. Igen er det især natur, skov og strand, som gør dem særligt glade for området. Men også haven og uderummet gør rigtige mange glade, og familie/gode naboer i lokalmiljøet har betydning for tilfredsheden med det nye område.

Infrastruktur har stor betydning!

For **65 % af tilflytterne** har infrastrukturen fra stor til meget stor betydning for valg af området. Det er meget højere end i landsundersøgelsen fra 2021.

Afstand og tid til arbejde samt hjemmearbejde.

Ca. 2/3 af tilflytterne angiver, at de har en afstand til arbejde. Langt størstedelen angiver, at **de har 30 km eller færre kilometer til arbejde**, med andre ord selv om arbejdet ikke nødvendigvis er hovedårsagen til valgt af området, så har det alligevel en betydning for tilflytningen og valg af området, da man bosætter sig i rimelig afstand fra arbejdet.

Kun 24 % af tilflytterne har mulighed for at arbejde hjemmefra. Det gør sig især gældende for de yngre tilflyttere. Det er langt færre end andre undersøgelser finder i de store byer.

Hvilken bolig er de flyttet til?

Langt de fleste er flyttet i en **ejerbolig i landdistrikter og landsbyer, nemlig 59 %**, og de resterende bor primært i privat eller almen lejebolig og blot 1% i andelsbolig.

Den mest valgte boligtype er hus/villa, som 58 % af tilflytterne i dag bor i. Desuden er 13 % flyttet i rækkehus/dobbelthus og også 13 % på en gård eller landejendom. Ca. 2 % er flyttet i bofællesskab eller flergenerationsbolig.

Efter Corona bor færre i ejerbolig og færre i eget hus/villa. Det er tegn på et lidt mere forsigtigt boligvalg i en usikker tid.

God plads, grønne omgivelser og værelser på landet

Mange tilflyttere har fået **en rummelig bolig** og godt **30% har fået en bolig på 160 kvm** og opefter. Størrelsen kan også ses i antallet af rum i boligen, da **over 60% har 4 værelser** og opefter i boligen.

Langt de fleste har en have i forbindelse med boligen. 11% har en ejendom med op til 15 hektar og 3% bor i en ejendom med mere end 15 hektar.

Hvorfor valgte de netop denne bolig?

Tilflytterne fik mulighed for at angive de 3 vigtigste årsager til valg af boligen. Langt de fleste ligger vægt på **prisen på boligen** og dernæst kommer **området og boligens udseende og stand**. Af andre væsentlige årsager kan nævnes, at **uderummet** har haft en betydning for 35 % af tilflytterne og boligens indretning for ca. 25 %, samt nærhed til familien for 20 %.

Bæredygtige løsningers betydning for valg af boligen

For **9 % havde bæredygtige energi og ressourceløsninger stor betydning** for valg af boligen, for ca. 26 % havde det nogen betydning og for resten ikke så stor betydning. Næsten 20% af de adspurgte oplevede, at de ikke havde mulighed for at påvirke de løsninger og materialer, som var valgt i boligen. Interviewene fandt sted i juni 2022 efter krigsudbruddet i Ukraine.

Hvilke faciliteter var vigtige i nærheden af boligen?

Der er markant mange, nemlig **70%, som peger på, at natur, skov og strand** var vigtige eller meget vigtige faciliteter i nærheden af boligen.

På andenpladsen er **gode veje og vejforbindelser**, som er **vigtig og meget vigtig for mere end 50%**. Indkøbsmuligheder og familien kommer ind på henholdsvis en 3. og 4. plads. Indkøbsmuligheder er også i del 1 af denne analyse identificeret som en væsentlig faktor for landsbyers positive udvikling.

Hvad skal man gøre for at styrke landsbyer?

Vi så i første del af denne analyse, at en række faktorer var afgørende for tilflytning, fødselsoverskud og befolkningstilvækst i landsbyer mindre end 2000 indbyggere – den såkaldte registerundersøgelse.

Denne andel del viser, at det, der tiltrækker tilflyttere, er boligen, prisen på den, natur, skov og strand, fællesskab i landsbyen samt en god infrastruktur til området. Skole har betydning for især børnefamilier, mens man også forventer dagligvarebutik, men ikke generelt gode indkøbsmuligheder.

Så selv om skole og dagligvarebutik i første den af analysen betinger mere vækst i landsbyen, har de ikke altid betydning for den enkelte tilflytter.

Den betyder, at de generelle faktorer for en landsby har en anden betydning end for tilflytterne. Skolelukning vil også typisk få familier til at flytte, andre til aldrig at overveje stedet, så det påvirker for selve landsbyer, mens man altså godt kan lokke tilflyttere til på trods af visse mangler på skole- og dagligvareområdet – f.eks. stor afstand til disse.

Man kan tiltrække med andre parametre. Det kan være grundbetingelser i form af meget natur, skov og strand, som bestemmes af landsbyens beliggenhed, samt et godt fællesskab i landsbyen. Infrastruktur er derimod vigtig både i registeranalysen og i denne analyse af de tilflyttede.

Offentlig transport er ikke en afgørende parameter for ret mange af de tilflyttende til landsbyerne, det er infrastrukturen i form af veje i langt højere grad.

Derfor vil landsbyer beliggende i områder af landet, hvor der er langt til det overordnede vejnet, have en ekstra opgave at løfte med hensyn til at skabe fællesskab og god modtagelse af tilflyttere for at kunne skabe tilflytning til landsbyen.

Anbefalinger til vækststrategier for landsbyer:

På baggrund af de to analyser vil vi anbefale en sammensat strategi for bosætning i landsbyer og landdistrikter. Den skal bygge på en række områder:

1. Styrk grundbetingelserne – gør naturen bedre med bedre adgangsforhold og fortæl gerne om det attraktive i landsbyen og omgivelser.
2. Gør hvad der kan gøres for at udbyde gode, store og veludseende boliger. Se også på behovet for nybyggede lejeboliger, der har større interesse efter coronakrisen.
3. Styrk fællesskaberne i landsbyer – det virker tiltrækkende på tilflyttere.
4. Gør hvad der overhovedet er muligt for at sikre gode infrastrukturforhold.

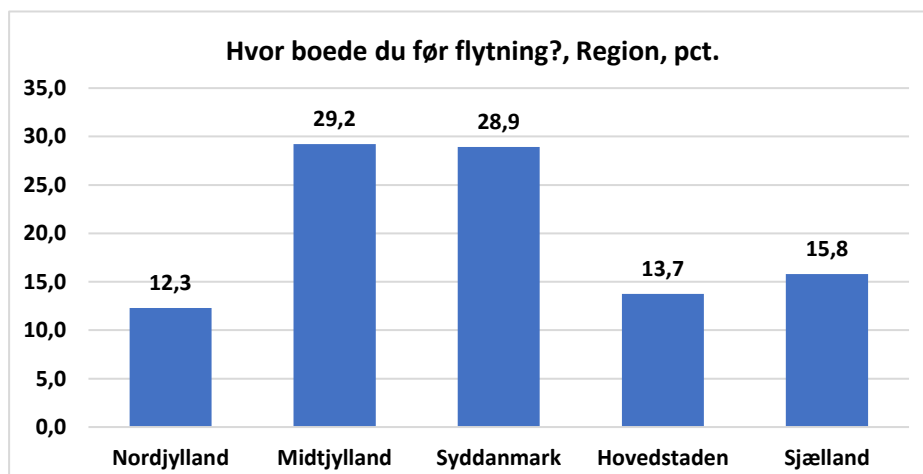
5. Undgå så vidt muligt skolelukninger, da det skaber en dårligere udvikling for landsbyen i fremtiden.
6. Den lokale dagligvarebutik er afgørende for landsbyens udvikling, så lokale redningsinitiativer kan/vil have en positiv effekt.
7. De enkelte landsbyer skal ikke bruge energi og penge på egentlig markedsføring, da kendskabet til området i forvejen ikke er afgørende for tilflytterne.
8. Der er meget store forskelle imellem landsbyerne, også efter landsdele. Derfor skal man altid tilpasse tiltagene efter den enkelte landsby. Der er landsbyer i vækst i alle områder af landet.

Profil på undersøgelsens tilflyttere

De ca. 600 tilflyttere i perioden 2018 til 2022 til landsbyer og landdistrikter er lidt ældre og især fra 35 år og opefter i forhold til de tilflyttende på landsplan. Der er flest kvinder, som har deltaget i undersøgelsen. Dog bor langt de fleste tilflytterne i par, og der er hjemmeboende børn i ca. halvdelen af de interviewede husstande.

Langt de fleste kom fra en lejebolig enten privat eller almen. Ca. 1/3 kom fra en ejerbolig.

De er også flyttet fra alle fem regioner af Danmark til landsbyerne. Der er flest fra region Midtjylland og Syddanmark og færrest fra Hovedstaden, hvis vi ser antallet i forhold til regionernes størrelse. Den faktisk fordeling fremgår af figuren nedenfor:

5,8 % af tilflytterne i undersøgelsen kom fra Aarhus, 4,5% for Odense, 4,0% fra København og 3,8 % fra Aalborg. Det ligger op ad tallene fra regionerne, men færrest fra København i forhold til størrelsen og flest fra Odense, hvor kommunen faktisk har færre indbyggere end Aalborg kommune.

Herefter følger andre store kommuner som Randers, Esbjerg, Kolding og Roskilde med mellem 3,2% og 2,7% af de tilflyttende til landsbyerne.

Kapitel 1. Tilflyttere til landsbyer og landdistrikter¹

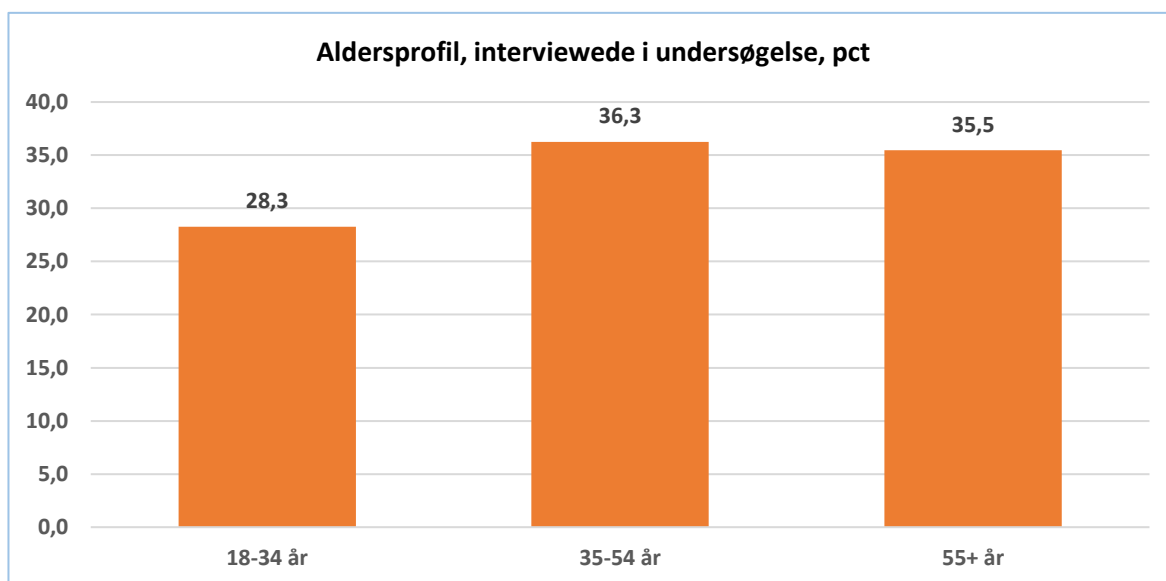
Denne undersøgelse er gennemført med henblik på at skabe et statistisk holdbart billede af alle tilflyttere til landsbyer og landdistrikter de seneste 4 år. Derfor har vi udtaget en stikprøve blandt alle tilflyttere og derigennem opnået svar.

I maj og juni måned 2022 indhentede vi via analysebureauet Epinion svar fra 626 personer, som indenfor de sidste 4 år var flyttet til en landsby med under 2000 indbyggere eller et landdistrikt i perioden 2018 til 2022.

Det er Epinion, som har stået for "prescreening" af målgruppen og Fremforsk, som egenhændigt har udarbejdet det spørgeskema, som respondenterne har besvaret om område, årsager, bolig og tilfredshed med område samt bolig i landsbyen eller landdistriktet.

Profil på alder, køn og civilstatus

Figur 1 viser aldersprofilen på de tilflyttede og umiddelbart er der en mere moden profil på de tilflyttede end blandt tilflyttere i hele landet, hvor den største andel af flyttede normalt findes i aldersgruppen 18 til 34 år.

Figur 1. Aldersprofil på de interviewede

Der er flere kvinder end mænd, som har deltaget i undersøgelsen, nemlig 64 % kvinder og 36 % mænd blandt de interviewede. Det betyder dog ikke, at der er mange enlige kvinder, som er flyttet til landsbyer og landdistrikter i perioden.

66 % af de adspurgte svarer, at de er gift eller samlevende. Desuden er der børn i ca. halvdelen af husstandene. Med andre ord langt de fleste er gift eller bor sammen med en anden. I mange af de undersøgelser, vi har gennemført, svarer kvinderne så at sige på mændenes vegne.

¹ Appendiks PP nr. 2-6

Vi spurgte desuden til tilflytternes baggrund og 97 % angav, at de var danskere og de sidste, at de var indvandrere og efterkommere.

Der er ingen geografiske forskelle med hensyn til antal enlige og par blandt tilflytterne.

Der er dog lidt flere med udenlandsk baggrund i Syddanmark nemlig 4,3% mod 2,7% på landsplan og ikke så overraskende stammer flere fra hhv. Tyskland og Schweiz i regionen.

I forhold til regioner og de større byer i Danmark, kommer svarpersonerne fra alle regioner. Sammenholdt med de faktiske flytninger i samme periode, er de fordelt på en tilfredsstillende måde.

Vi vil derfor gå ud fra, at svarene i denne rapport er repræsentative for alle tilflyttere. Det er dog med en vis usikkerhed, som opstår, fordi vi ikke har interviewet alle, der er flyttet. Typisk skal tallene læses med en usikkerhed på plus/minus 1-2%. Størst ved ca. 50% og mindst ved de laveste og højeste procenttal (f.eks. 10% og 90%)

Hvilken boligform og boligtype kom de fra?

De fleste tilflyttere kommer fra en lejebolig, enten en privat lejebolig (39,3%) eller en almen lejebolig (20,3%). Omkring 36 % kom fra en ejerbolig.

Af interessante geografisk forhold kan det nævnes, at de fleste tilflyttere i Nordjylland, Midtjylland og Syddanmark kommer fra privat lejebolig, ca. 40 til 45 %.

Lidt flere mænd nemlig 42% mod 32% ejede egen bolig før flytningen, derfor er der logisk nok flere kvinder end mænd, som kommer fra en lejebolig enten privat eller almen.

Den gængse boligtype var hus/villa, som 40 % kom fra, desuden kom 32% af tilflytterne fra en lejlighed og 7,5 % fra gård eller landejendom.

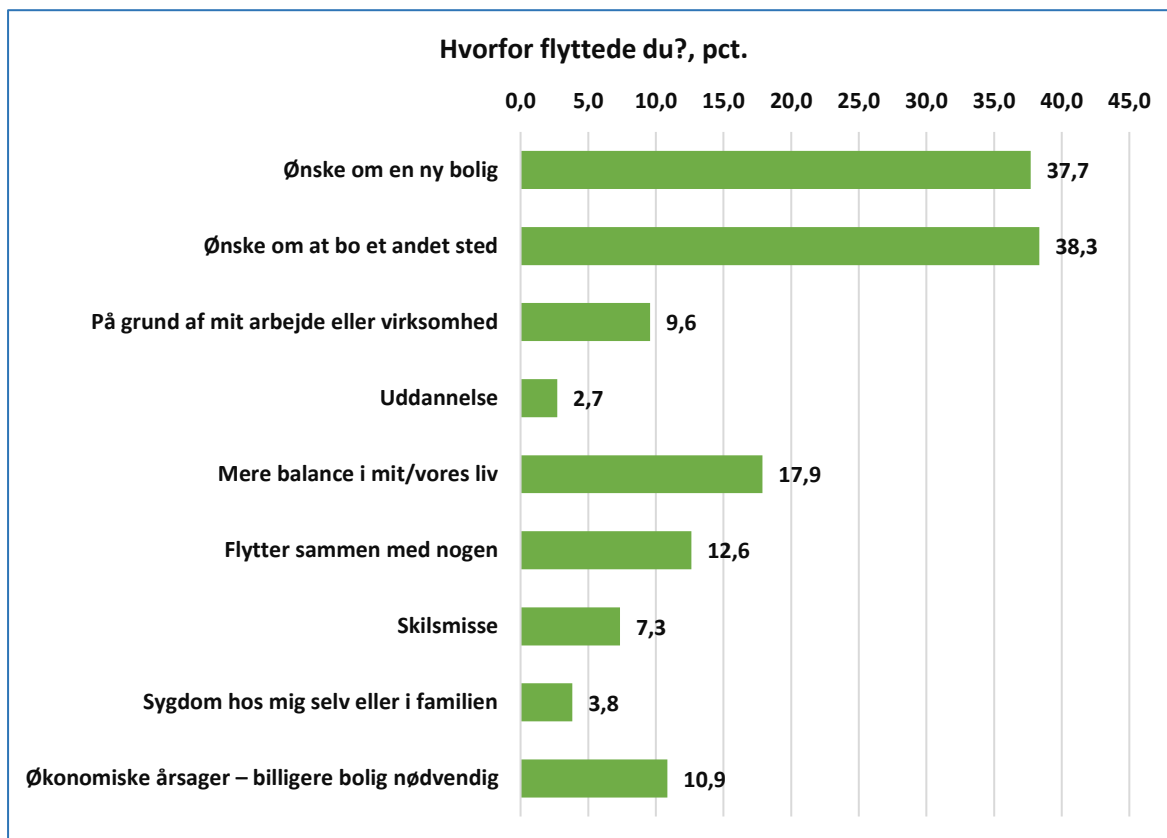
Flere tilflyttere til Nordjylland, Midtjylland og Syddanmark kom fra hus/villa og landejendom end tilflyttere på Sjælland.

Aldersmæssigt er det sådan, at jo ældre tilflytterne til landsbyer og landdistrikter er, jo mere kommer de fra hus/villa, modsat kommer de yngste især fra en lejlighed. Når det drejer sig om boligtypen rækkehus/dobbelthus og gård/landejendom er der en mere jævn fordeling på aldersgrupper.

Kapitel 2. Hvorfor flyttede de?

Vi vil gerne vide, hvorfor de er flyttet til et landdistrikt eller en landsby og derfor har vi spurgt til årsager til flytningen.

Flytteårsager

Figur 2. Flytteårsager

Figur 2 viser, at langt de fleste oplyser, at de ønskede 'en ny bolig' samt ønskede 'at bo et andet sted'. Dernæst angiver ca. 18 %, at de ønskede 'mere balance i mit/vores liv'. 13 % flyttede, fordi de skulle 'flytte sammen med nogen'. 11 % på grund af 'økonomiske årsager' og ca. 10 % 'på grund af arbejde og virksomhed'.

Den primære årsag er ønsket om en ny bolig og et andet sted at bo. Det var også de to årsager til flytning, som var de vigtigste, da vi undersøgte alle tilflyttere på landsplan i "Fremtidens Boligmarked 2030 til 2035" for Forenet Kredit ².

Årsagen om 'mere balance i mit/vores liv' er markant højere for tilflyttere i denne undersøgelse nemlig 18% mod 11,3 % i den tidligere analyse. Så **man flytter mere efter balance i livet**, når man flytter til landsbyer og landdistrikter.

² **Fremtidens boligmarked 2030 og 2035**, Udviklingen af efterspørgslen på boligmarkedet fra finans-krisen frem mod 2030-35 ved **Fremforsk Jesper Bo Jensen og Marianne Levinsen** for Forenet Kredit 2021.

De adspurgte nævner ligeledes det at 'flytte sammen' samt økonomiske grunde som væsentlige årsager.

Tilflytterne fik mulighed for at tilføje **flytteårsager i kategorien 'andet'** og mange uddyber, at boligen ikke var stor nok eller at bolig og omgivelser var for store på grund af alder og helbred.

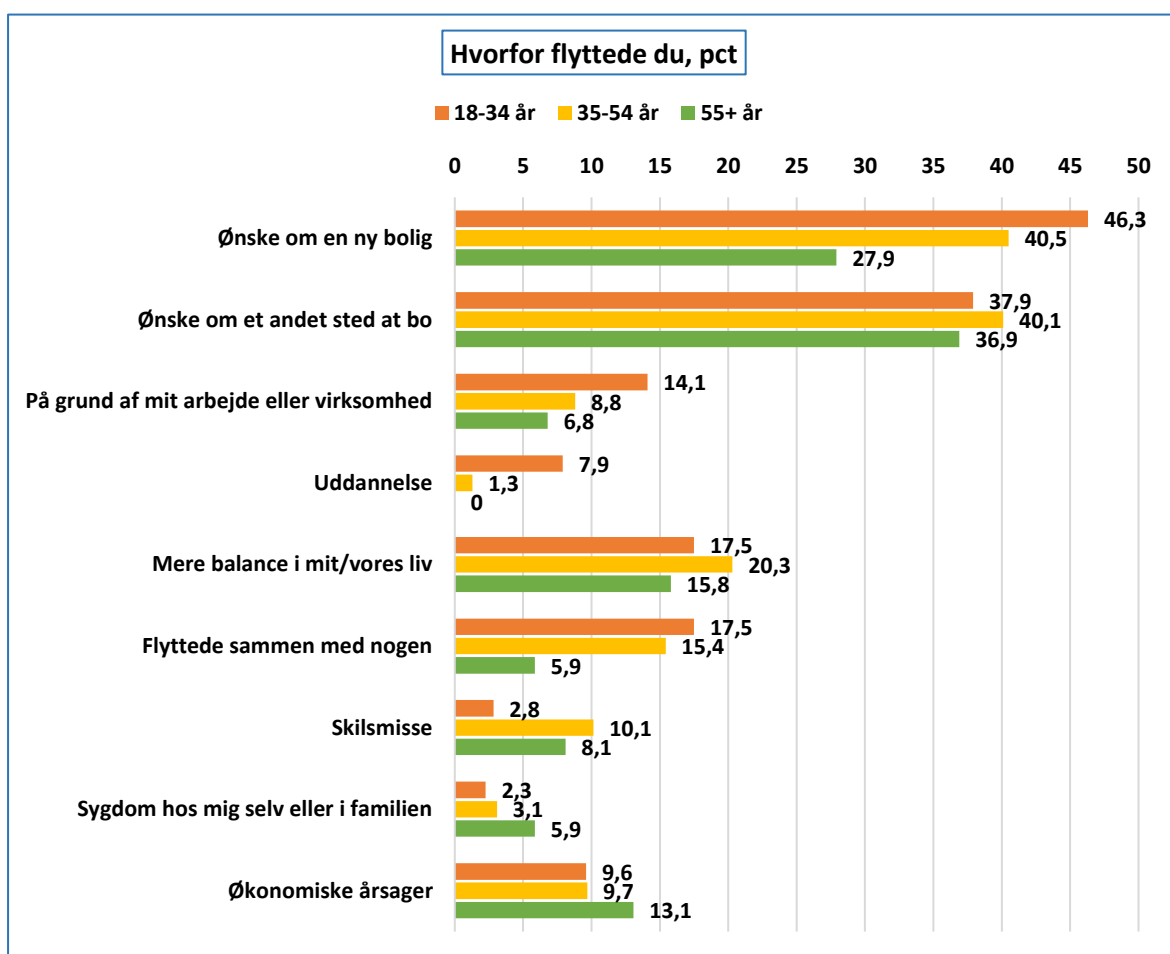
I det åbne svar fylder støj, konflikt og spektakel en hel del, mest fra byen, naboer og fra omgivelser f.eks. trafikken. Nogle nævner ligeledes, at de købte en gård eller et sted, hvor de ønskede at drive anden type af virksomhed.

Det at komme tættere på især familien og venner bliver også nævnt en hel del gange i de åbne svar:

Ønsket om at komme til at bo i en landsby, hvor mange af vores venner allerede bor samt ønsket om mere plads inde/ude

Mere naturskøn og mindre støj fra trafik

Slippe for larmen i storbyen...

Figur 3. Hvorfor flyttede du, fordelt på 3 aldersgrupper

Årsager til flytning er forskellige afhængig af tilflytternes alder. Figur 3 viser, at det blandt de yngre især er 'ønske om en ny bolig', som er den vigtigste årsag til flytning. Derimod er 'et

andet sted at bo', altså et nyt område at bo mere betydningsfuldt for de 35-årige til 54-årige. Det er ligeledes interessant set i lyset af, at de fleste yngre i gennemsnit først får en ejerbolig som 35-årige.

'På grund af mit arbejde eller virksomhed' har størst betydning for flytning for de 18 til 34-årige, og det svarer til de resultater, som vi fik for tilflyttere på landsplan (Boliganalyse 2021) for de yngre aldersgrupper. De oplyste i langt højere grad end gruppen mellem 35-54 år, at de var flyttet på grund af arbejde eller uddannelse.

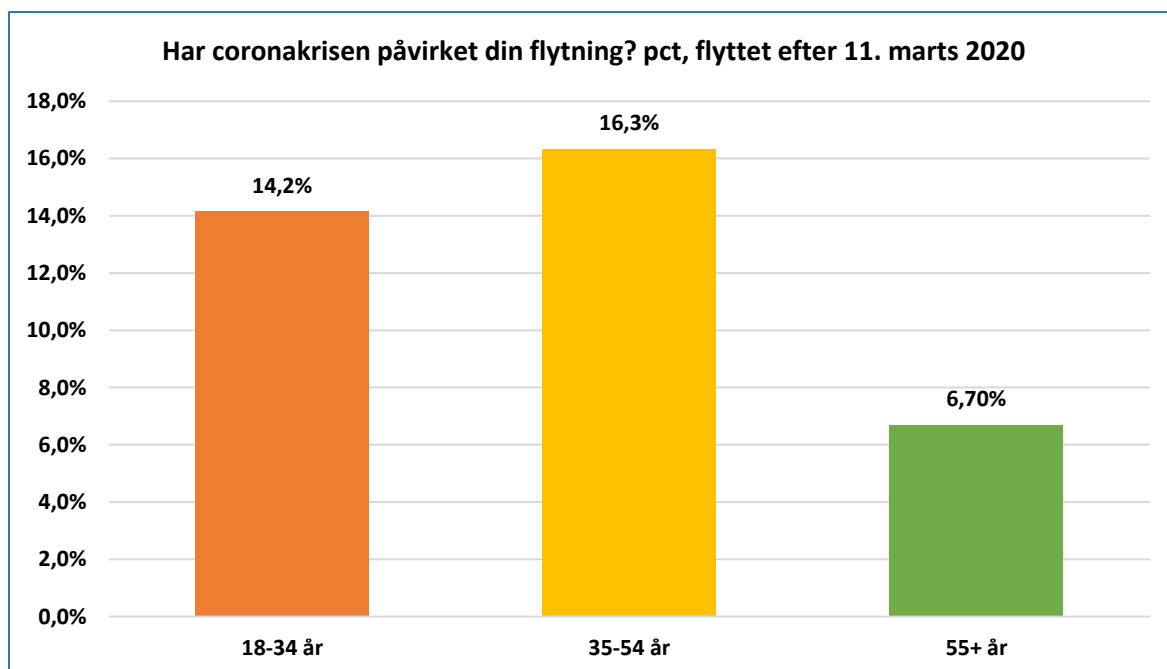
Skilsmisse som årsag er mere udbredt fra 35 år og opefter, dog mest for 35 år til 54 år.

Coronakrisen og betydning for at flytte i ny bolig?

Blandt de adspurgte er det ca. halvdelen, som er flyttet før den 11. marts 2020, og en anden halvdel, som er flyttet efter den 11. marts 2022.

Figur 4 nedenfor viser svarene for dem, der er flyttet efter nedlukningen af Danmark den 11. marts 2020. 14% af de unge, 16 % af de 35-54-årige og 7% af de +55-årige fortæller, at coronakrisen har påvirket deres flytning.

Så coronakrisen har haft størst betydning for mennesker i familiealderen og mindst for de ældre. Tallene ligger over tallene for flytninger i hele landet til alle typer af byer, men det kan skyldes, at vi også har interviewet de flyttede i 2021 i denne undersøgelse, og altså at coronakrisen har fået større betydning efterhånden som tiden går. Det er også interessant, at der er flest i alderen 35-54 år, der er påvirket af coronakrisen. I Boliganalysen 2021 var det især de unge, der oplevede at coronakrisen påvirkede deres flytning.

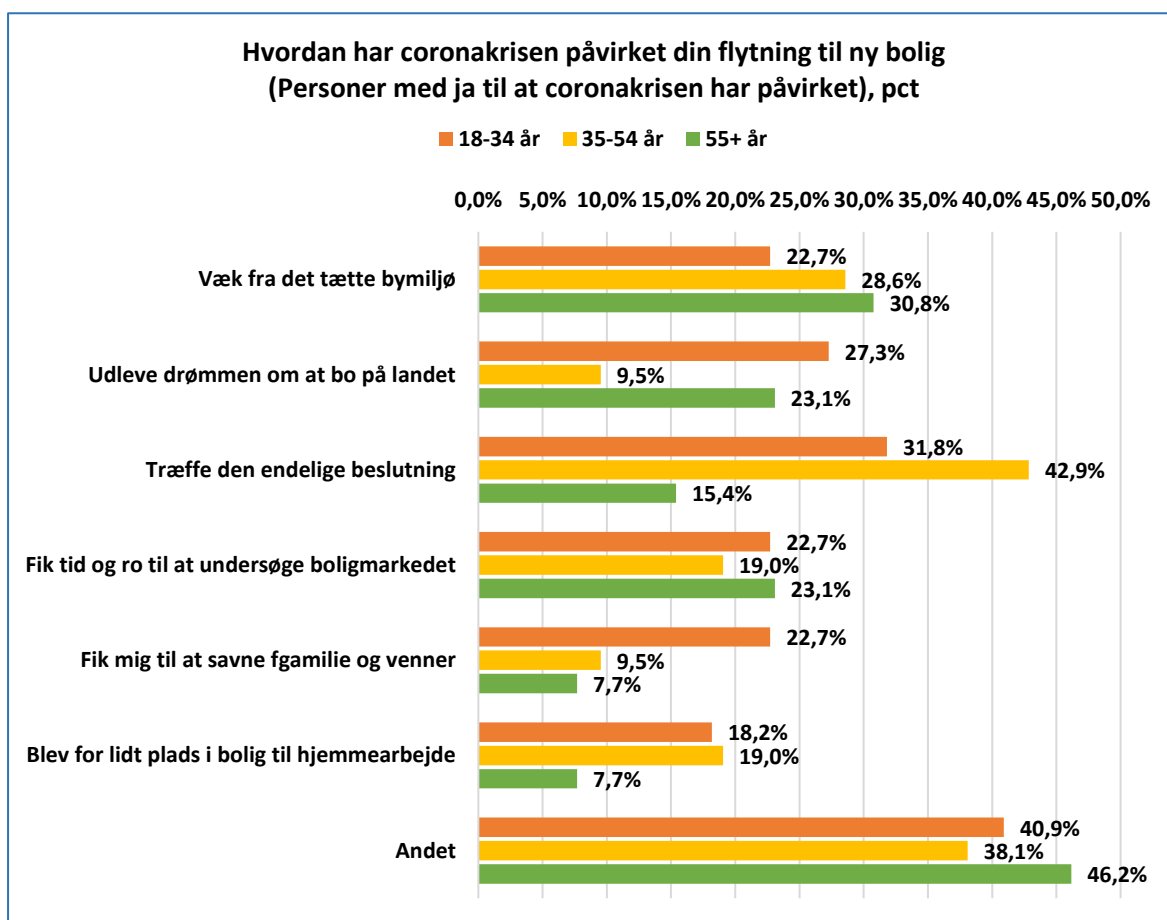

Figur 4. Har Coronakrisen påvirker din flytning, efter alder

Ud af dem, der svarer ja til at coronakrisen har påvirket deres flytning, svarer 27 %, at de efter coronakrisen ønskede at komme væk fra det tætte bymiljø. 20 % oplyste, at det var med til at få dem til at 'udleve drømmen om at bo på landet'. Se figur 5.

For 32 % var krisen med til at få dem til at 'træffe den endelige beslutning'. Fra personlige dybdeinterviews med tilflyttere ved vi, at netop særlige begivenheder, som et barn i vente og i dette tilfælde coronakrisen, kan betyde, at man faktisk gør det, som man har talt om og overvejet et stykke tid.

For 21 % betød det 'tid og ro til at undersøge boligmarkedet', når alting var lukket ned eller mere eller mindre i stå. Krisen fik 14 % til at savne familie og nære venner. Ikke mindst opdagede 16 %, at der i den eksisterende bolig 'blev for lidt plads til hjemmearbejde'.

Figur 5. Hvordan har coronakrisen påvirket din flytning til ny bolig efter aldersgruppe?

Åbne svar på spørgsmålet som i figur 5:

Corona nedlukningerne forstærkede de negative konsekvenser ved at bo i lejlighed i byen

Hjemmearbejde blev muligt, så jeg var ikke nødt til at bo tæt på arbejde

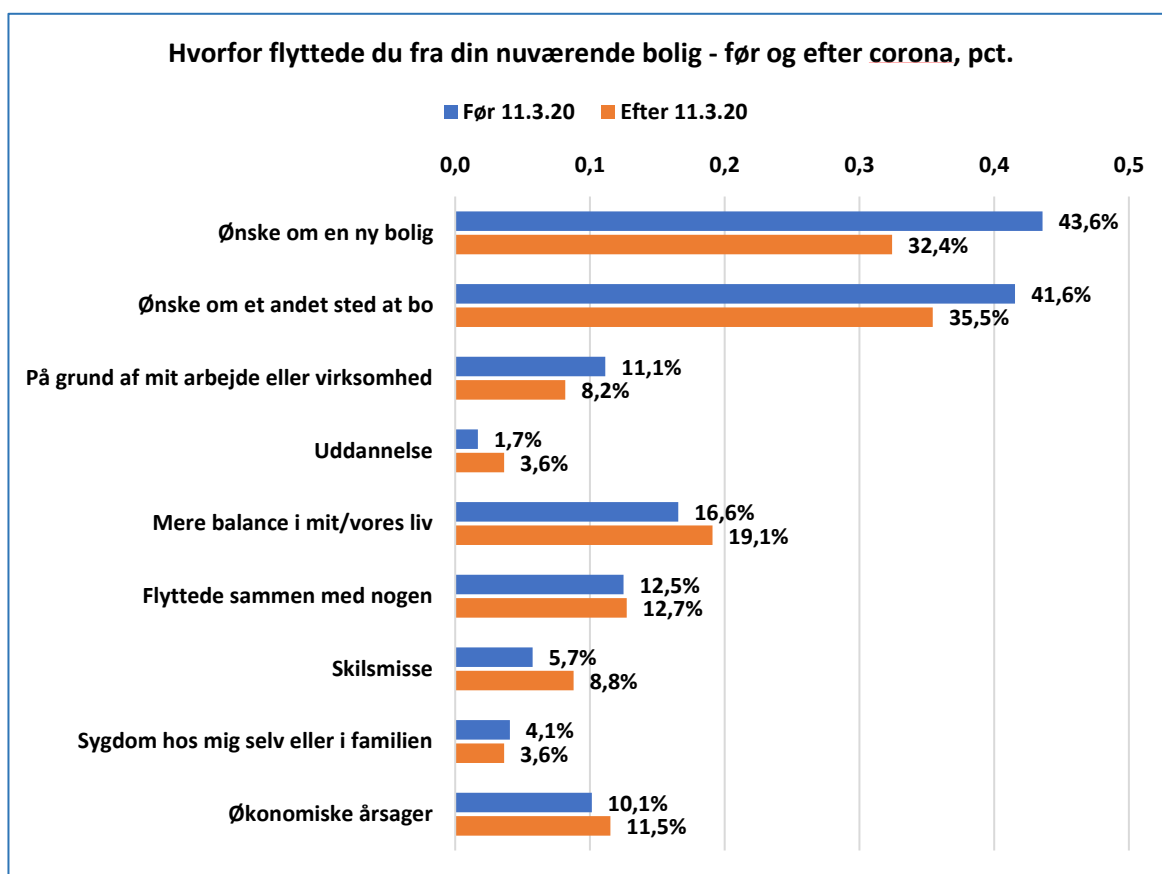
Det er især mennesker i familiealderen og de yngste tilflyttere, som er blevet påvirket af Coronakrisen i forhold til at flytte. Kønsmæssigt har en del flere af de påvirkede været kvinder nemlig 10% af de påvirkede er kvinder, mens 8% er mænd.³

³ Appendiks PP nr. 10

Når vi kobler alder med på hvilken måde, at Coronakrisen har påvirket deres beslutning om at flytte, er det interessant at se, at for gruppen mellem 35 og 54 år, så var det især det at få tid til at træffe den endelige beslutning, som var den måde, som Corona påvirkede dem. Det er også en vigtig påvirkning på de yngre.

Dog er det interessant, at det **især var de yngre, som fik lyst til at udleve drømmen om at leve på landet, nemlig 27 %**. Det samme gør sig gældende om end lidt mindre for seniorgruppen 55+.

Årsager før og efter Corona

Figur 6. Årsager til flytning før og efter Corona

Ret interessant er det at se på de årsager, som tilflytterne angiver før og efter Corona. Ønske om en ny bolig og et andet sted at bo er stadig de vigtigste årsager, men med noget mindre kraft. Mere balance i livet og skilsmisse slår mere ud efter Corona, men som vi så ovenfor mest hos de unge.

Kapitel 3. Valg af bosætningsområde

I det foregående kapitel så vi på årsagerne til flytning, altså hvorfor man flyttede. I dette kapitel fokuserer vi på valget af bosætningsområde, altså hvorfor det blev netop det område, man flyttede til. Årsagerne til dette valg er afgørende for, at den enkelte landsby og landstrukt kan tiltrække tilflyttere i fremtiden.

Fra analysen af tilflyttere på boligmarkedet 2030-2035 fra 2021 ved vi, at de fleste tilflyttere på landsplan har kendskab til det område, som de er flyttet til. Jo ældre tilflytterne var, jo mere kendskab havde de til det område, som de var flyttet til i den undersøgelse.

Hvad gør sig gældende for tilflyttere de seneste 4 år til en landsby eller et landdistrikt?

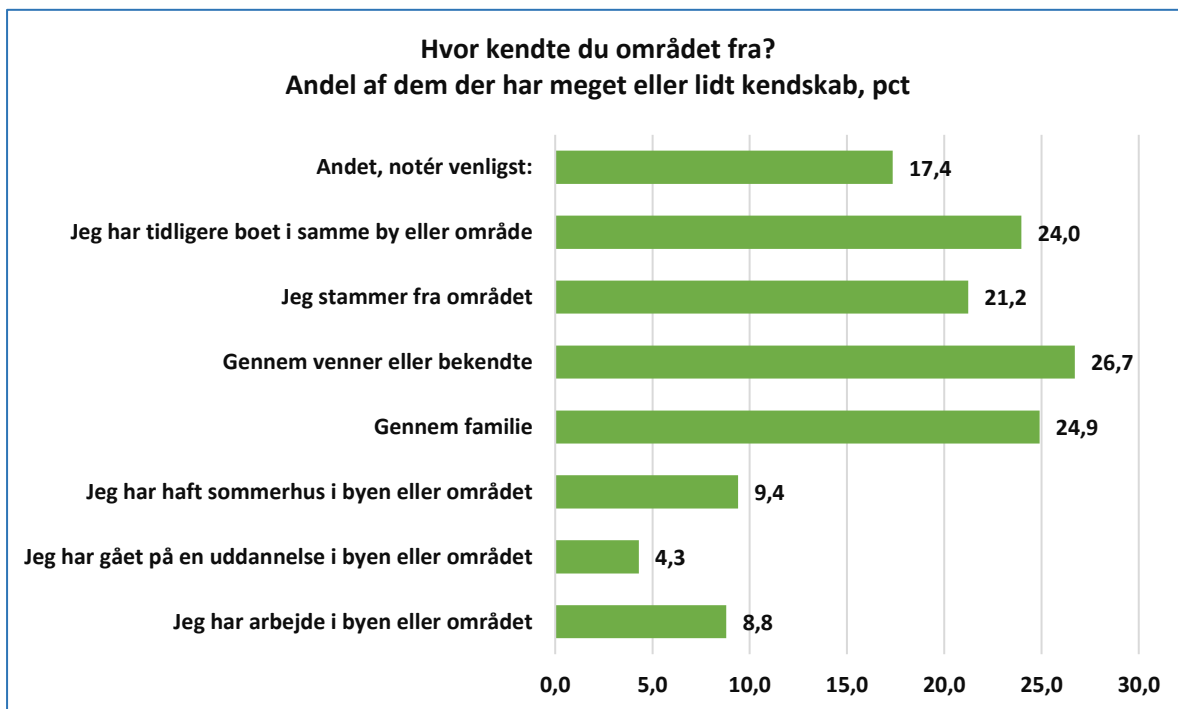
Kendskab til området og hvorfra? ⁴

35 % kendte meget og en hel del til det område, som de er flyttet til. Det er betydeligt færre end i 2021 - undersøgelsen, hvor det samme gjorde sig gældende for 61 % af de flyttede.

Blandt tilflyttere til landsby og et landdistrikt er der desuden 35 %, som kendte lidt til området og 30 %, som slet ikke kendte til det område, som de nu bor i. Det gjaldt kun for 10% af tilflytterne i vores analyse fra 2021.

Umiddelbart indikerer det en større risikovillighed blandt tilflyttere til landsbyer og landdistrikter eller at det er andre faktorer, som har betydning end ønsket om kende området på forhånd.

Figur 7 nedenfor viser, hvorfra tilflyttere havde kendskab til området fra.

Figur 7. Hvorfra havde du kendskab til området? Pct.

⁴ Appendiks PP nr. 15

De fleste havde kendskab til området gennem venner, bekendt og familie. Desuden er der en del, som oprindeligt stammer fra området eller som har boet i samme by/område. Nogle (9%) har haft sommerhus i området eller været under uddannelse eller på arbejde.

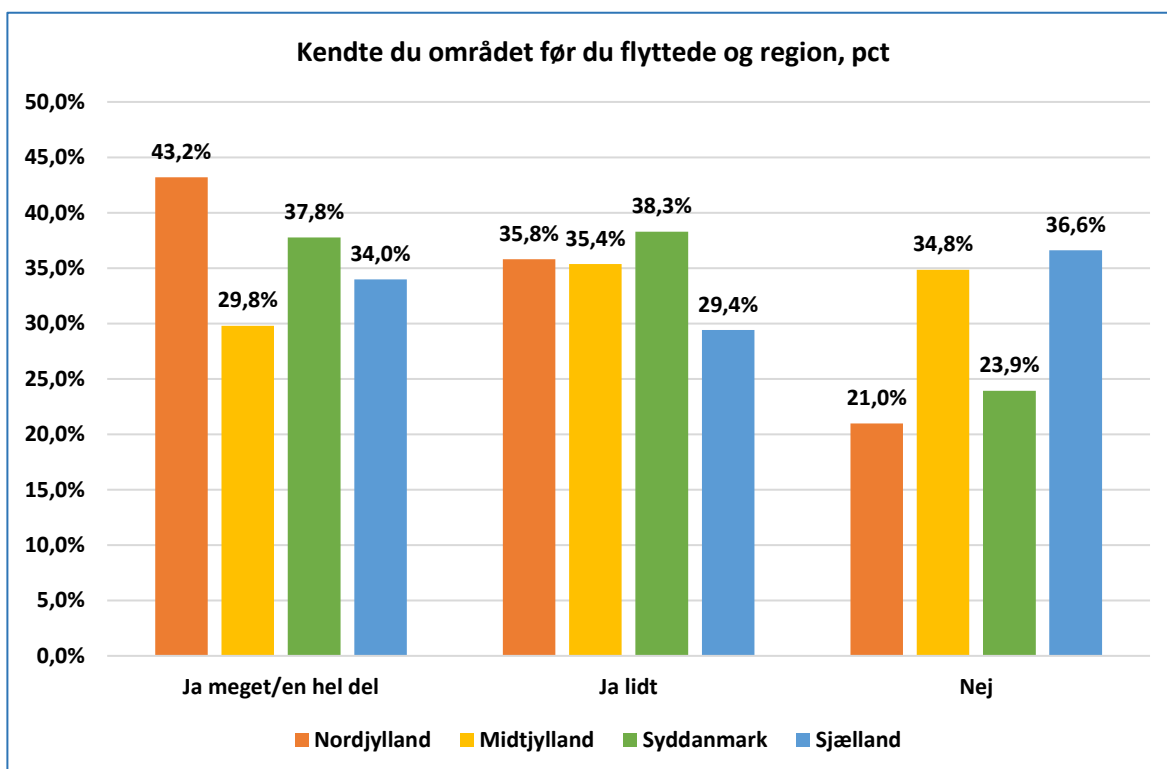
Tilflytterne kunne i en **åben svarkategori angive andet**, som havde givet dem kendskab til området. Langt de fleste uddyber de eksisterende svar med, at de boede i nærheden, kom igennem eller forbi i butik, skole eller lignende. Andre har boet der tidligere. Nogle har lejlighedsvist været i området på ferie, besøg eller gennemrejse. Enkelte nævner sommerhus i området. En del angiver kæreste, partner og familie kendte det tilvalgte område. Her er eksempler:

Jeg bor faktisk i sommerhuset

Jeg er kørt gennem området

Jeg er opvokset 20 km herfra, kendte lidt til området

Jeg flyttede hjem til mine forældre

Figur 8. Hvor meget kendte du området du flyttede til i forvejen efter region, pct

Figur 8 viser de forskelle i kendskab, der er mellem regionerne, der indgår i analysen.

På Sjælland og i Midtjylland var der over en tredjedel, der ikke kendte området i forvejen, hhv. 37% og 35%, mens man i Syddanmark og Nordjylland havde den største kendskabsgrad til det område, man flyttede til. Hhv. 43% og 38% kendte meget/en del til området på forhånd i de to regioner.

Opdelt på årsager til kendskabet, er der på Sjælland flest, som kender området fra sommerhuset, ca. 16,5 %, og i sammenligning er det kun ca. 7 % i landets andre regioner.

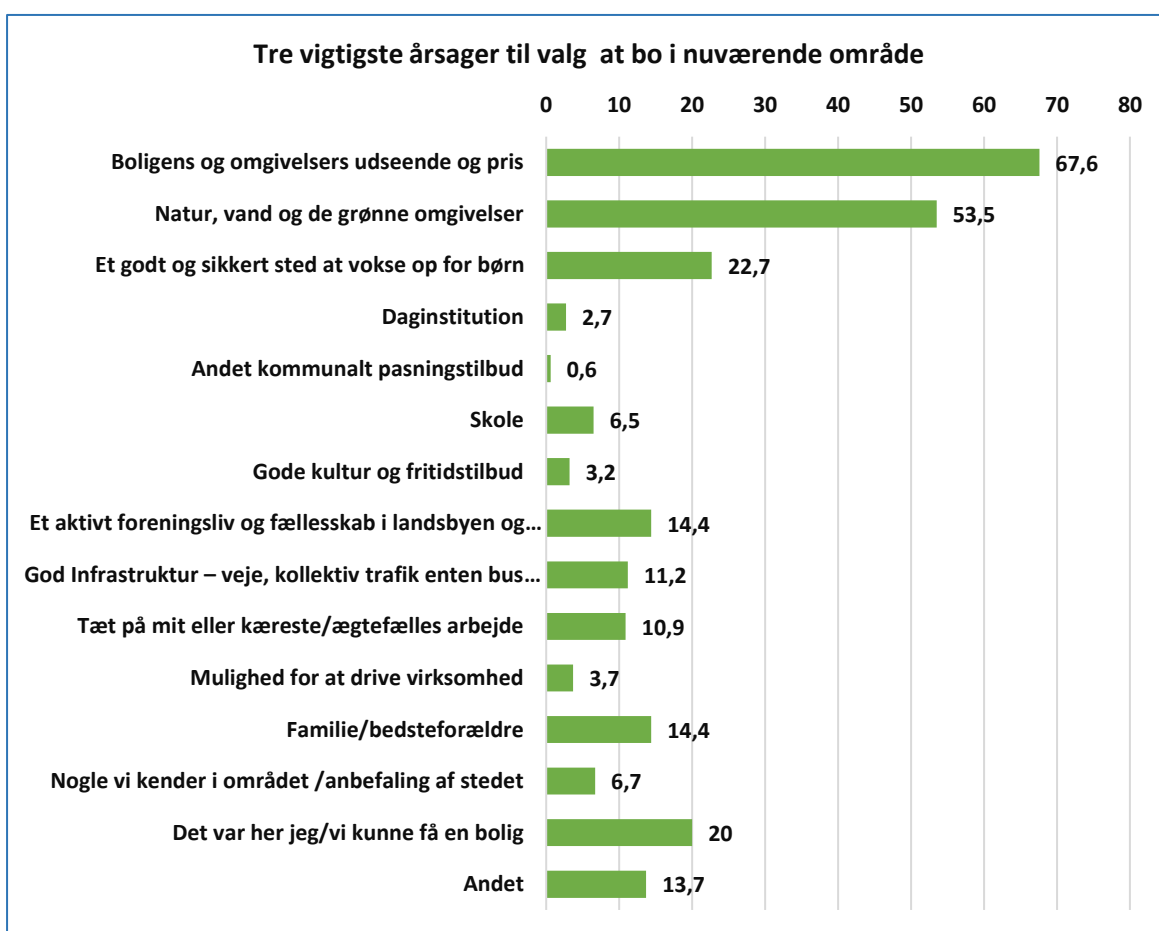
Årsagen gennem venner og bekendte er mest udbredt i Syddanmark nemlig for 34% af tilflyttere, de andre regionale tilflyttere svinger mellem 21% til 24%.

Årsagen "jeg stammer fra området" er mest udbredt i Syddanmark og i Midtjylland hhv. for 22% og 25% af tilflytterne mod 16 til 19 % i de øvrige regioner.

Tilflyttere til Nordjylland er sammen med tilflyttere fra Syddanmark de to grupper, som angiver, at de kendte en hel del eller meget til området, før de flyttede dertil.

Hvad var de 3 vigtigste årsager til valg af det nuværende område?

Selve 'boligen og dens omgivelser' er den vigtigste årsag til valg af det område, som tilflyttere nu bor i. Det kan ses i Figur 9. Dernæst er 'natur, vand og de grønne omgivelser' den væsentligste årsag, hvor man havde mulighed for at vælge de tre vigtigste årsager.

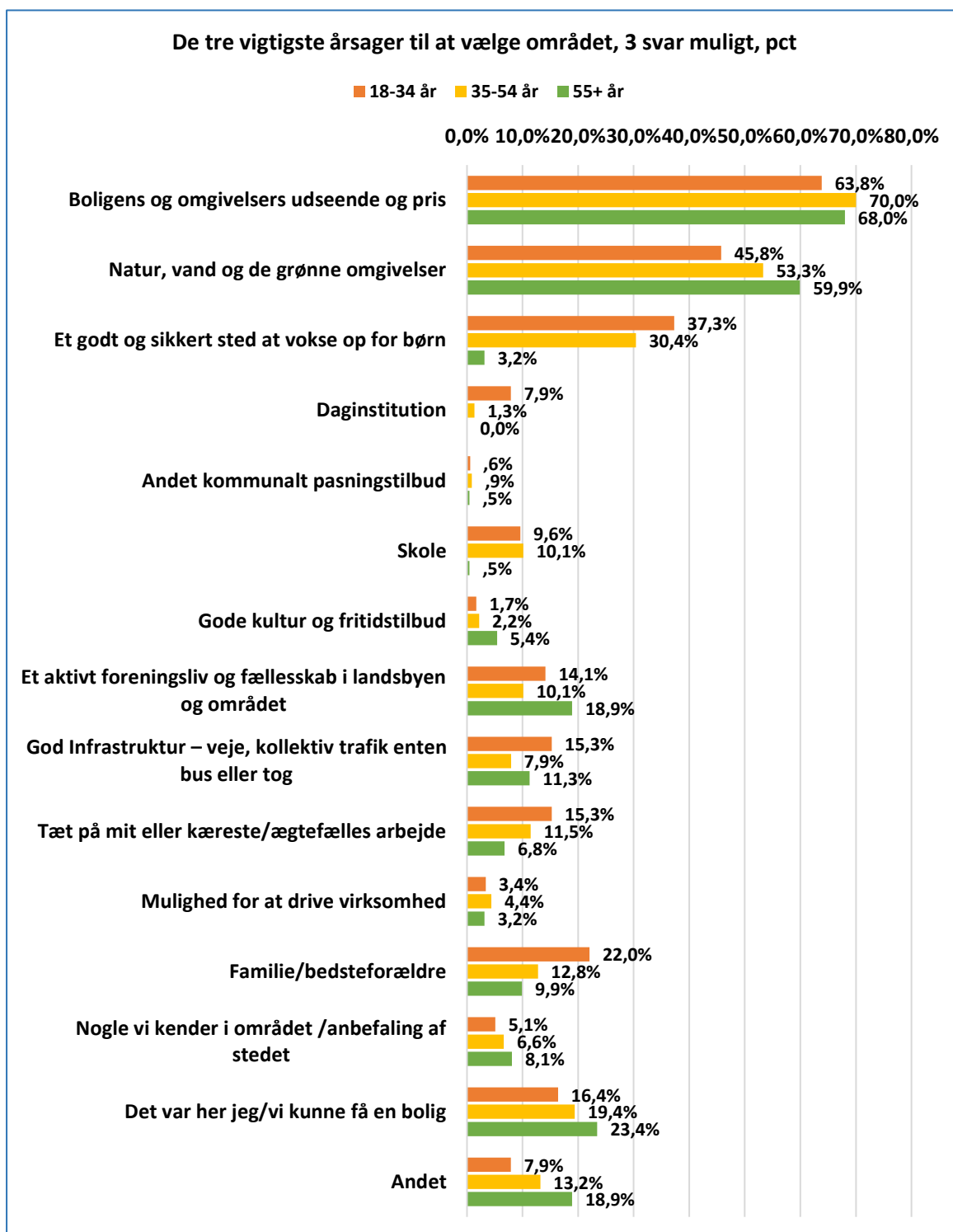
Figur 9. 3 vigtigste årsager til at bo i nuværende område

På en tredjeplads kommer et sikkert sted at vokse op for børn. Dernæst var et aktivt foreningsliv og fællesskab en vigtig årsag for 14% af tilflytterne, og familie/bedsteforældre var også en vigtig årsag for 14 %.

Infrastrukturen i området har også en stor betydning for godt 11% af tilflytterne.

Når vi ser på aldersgrupper, er det stort set ens for alle, at boligen og dens omgivelser havde meget stor betydning for alle. Dog er der en klar tendens til, at natur, vand og de grønne

omgivelser har en særlig betydning jo ældre tilflytterne er. Det ligger for begge kategorier klart højere end i den landsdækkende undersøgelse fra 2021.

Figur 10. De 3 vigtigste årsager til at vælge området efter alder

Dernæst er det tydeligt, at årsagen 'et godt og sikkert sted at vokse op for børn' er vigtigst for de to yngste aldersgrupper, formentligt fordi det netop er i den alder, at man har mindreårige

børn. Også denne kategori ligger over landstallene fra 2021, så **boligen, naturen og det sikre spiller en større rolle for landsbytilflytterne end for andre på landsplan.**

Familie/bedsteforældre har størst betydning for de yngste.

Kønsmæssigt er flere mænd end kvinder, som ligger vægt på boligen og dens omgivelser samt natur, vand og grønne omgivelser. Derimod er der klart en større andel af kvinder, som ligger vægt på at det er et godt og sikkert sted at vokse op for børn.⁵

Geografisk er der flest tilflyttere i Region Midtjylland (9,6%) og Syddanmark (13,3%), som er flyttet på grund af muligheden for at drive egen virksomhed.

Sygdom som årsag er mest udbredt blandt tilflyttere på Sjælland og i Midtjylland nemlig for hhv. 5,2 % og 4,5 % af tilflytterne.

Lidt flere tilflyttere på Sjælland har angivet økonomiske årsager til flytning nemlig 13,1% mod 11 % på landsplan.

Åbne svar på spørgsmålet i figur 10:

Transporttid i bil

Tæt på arbejde

Tæt på mit arbejde og billigere pris

Tættere på børn, børnebørn, venner og familie

Efter Corona og årsager

Årsagerne ændrer sig en smule. Tilflyttere lægger lidt mindre vægt på natur og vand og lidt mere vægt på skole og ikke mindst et aktivt foreningsliv og fællesskab i landsbyen og området. Sidstnævnte går fra 12 % til 16 %. Familie/bedsteforældre som årsag til flytning stiger også en smule efter Corona. Med den usikkerhed, der er på tallene, er stigningen måske ret lille.

Men alt i alt ligner det tallene fra før coronakrisen. Så det ser ikke ud til, at coronakrisen har påvirket årsagerne til valg af område nævneværdigt.

Tilfredshed med det nye område?

Næsten halvdelen er meget glade og 41 % ret glade for det nye område, som de er flyttet til. Det er ret få, faktisk kun under 10 %, der slet ikke eller ikke er glade for det nye sted, som de er flyttet til⁶.

Tilflytterne blev desuden spurgt om, hvorfor de er særligt glade for det nye område i nedenstående figur 11. Her slår naturen rigtigt stærkt ud, da mere end 70 % angiver naturen som hovedårsag til glæden ved området.

Dernæst kommer haven med ca. 65 %, som angiver det som en vigtig grund til at være glad for området.

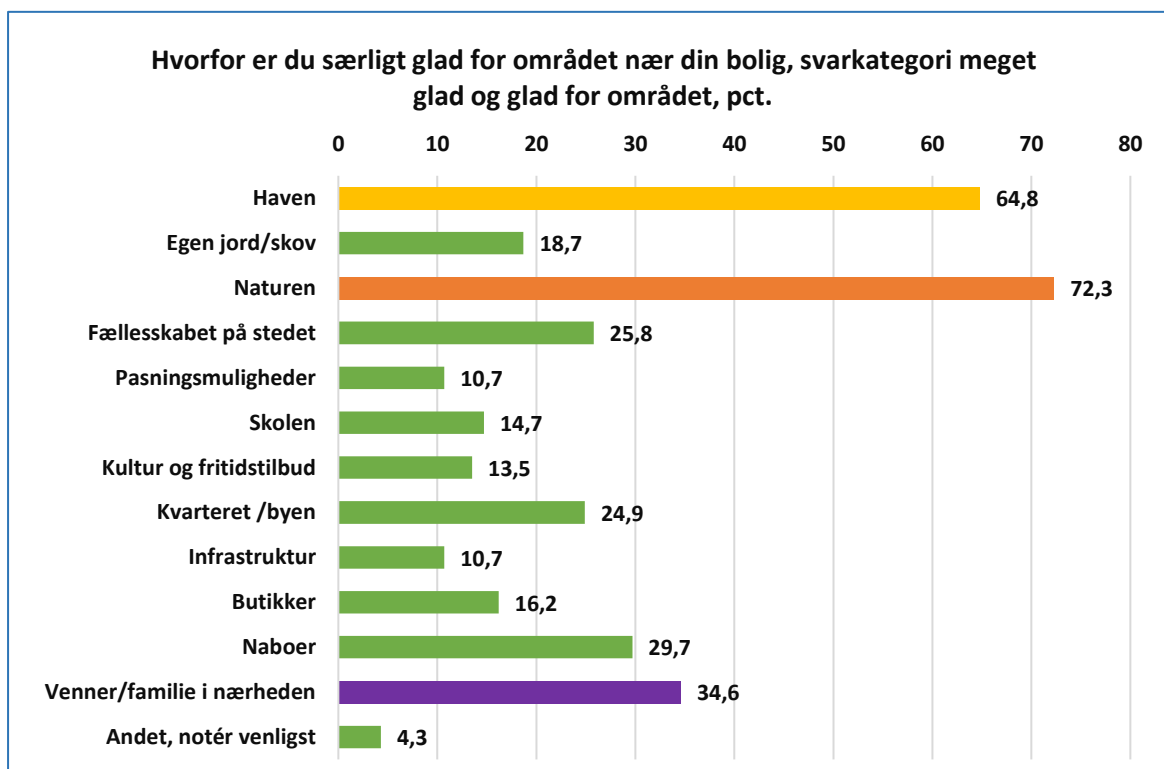
På en tredjeplads kommer familie og venner ind, naboer og fællesskab på stedet betyder også meget for tilfredsheden med det nye sted.

⁵ Appendiks PP nr. 18

⁶ Appendiks PP nr. 19

Den mindre gruppe, som ikke og slet ikke var tilfredse med området har især angivet andre årsager til manglende tilfredshed. Der var mulighed for åbent at skrive hvorfor.

Der er mange årsager; alt fra for meget larm/trafik til for svært at komme til og fra bolig og arbejde og ikke muligt at blive del af et fællesskab. Nogle skrev også, at det blev for kedeligt at bo i et sommerhusområde.

Figur 11. Hvorfor særlig glad for området nær din bolig?

Der var nogle sigende åbne svar på dette spørgsmål fra figur 11:

Bor 50 meter fra strand og vand, havudsigt

Fjorden og skoven

Gode muligheder for at gå i skoven

Jeg kan larme lige så meget jeg vil der er langt til naboerne

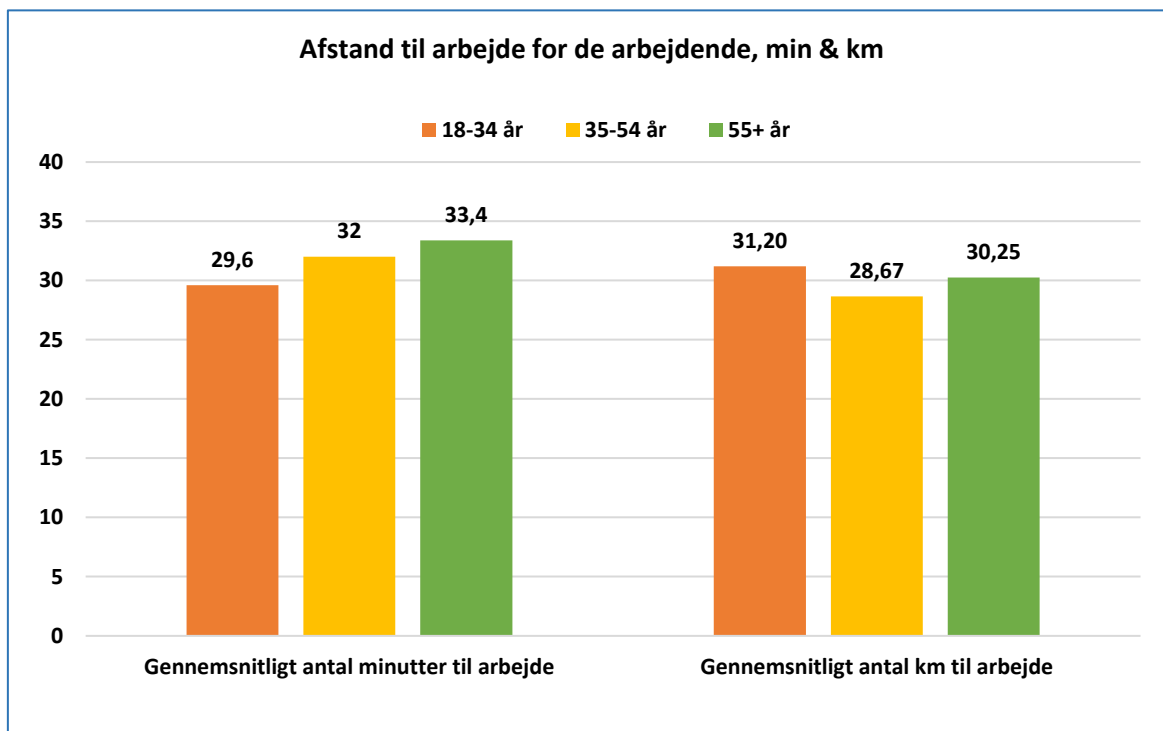
Afstand til arbejde og mulighed for hjemmearbejde⁷

Apropos **infrastruktur er der 2/3 dele af tilflytterne**, som angiver, at de har afstand til arbejde, så vi kan gå ud fra, at de resterende ikke har et arbejde. 67% ud af disse har 30 eller færre kilometer til arbejde, og 31% har blot op til 12 kilometer til arbejde. Det er faktisk ikke særligt langt set i forhold til landsundersøgelser af pendling.

Tidsmæssigt har langt de fleste arbejdende tilflyttere nemlig 63% op til 30 min. til arbejde og 33% har kun op til 17 minutter til arbejde, dog har 6% over en time til deres arbejde. Det er på linje med landsdækkende tal for pendling til arbejde i tid.

⁷ Se Appendiks PP nr. 20,21 og 22

Når vi kontrollerer for alder i figur 12, er der faktisk ikke de store forskelle med hensyn til kilometer og tid til arbejde. Det er heller ikke sådan, at mennesker, der flytter til landsbyer og landdistrikter får langt til arbejde sammenlignet med resten af befolkningen. Det er en ret markant konklusion, der kan have forskellige implikationer – enten at afstand er uden betydning, eller at de arbejdende mest flytter til landsbyer, der ligger tæt på arbejdspladserne.

Figur 12. Afstand til arbejde de arbejdende efter aldersgruppe, minutter & kilometer

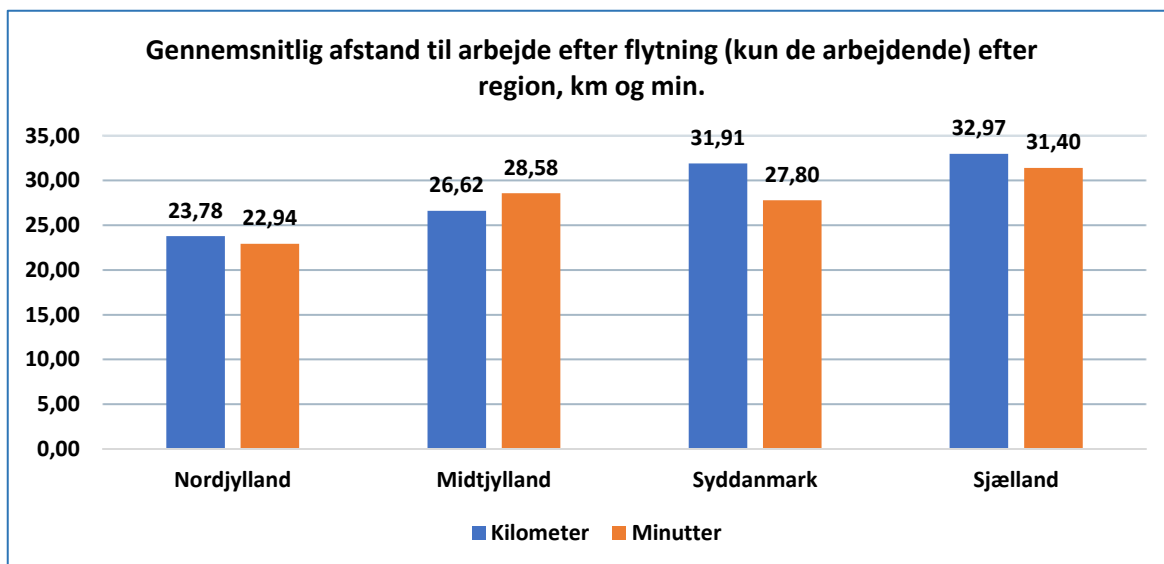
Det er kun 24 %, som har mulighed for at arbejde hjemmefra, og 4 %, som driver egen virksomhed på adressen, hvor de bor. Resten af de adspurgte, dvs. de fleste, har således et arbejde, som de skal møde op på fysisk. Det er betydeligt færre end man typisk har i landets største byer, hvor 40-45% har mulighed for at arbejde hjemmefra. Det afhænger naturligvis også af arbejdets karakter, hvor det ser ud til, at flere i landdistrikter skal møde på arbejde for at opfylde deres funktioner på arbejdspladsen.

Når vi ser på de tre aldersgrupper, er der tydeligvis flere i de to yngste grupper, hhv. 18 til 34 år og mellem 35 til 50 år, hvor ca. 1/3 har mulighed for helt eller delvist at arbejde hjemmefra. Derimod er der flere 55+ årige, nemlig ca. 6 %, som driver virksomhed fra deres hjem end i de yngre aldersgrupper.

Kønsmæssigt har lidt flere mænd nemlig 31 % mod 28 % af kvinderne mulighed for helt eller delvist at arbejde hjemmefra samt flere mænd 5 % mod 3 % procent kvinder driver virksomhed hjemmefra. Forskellen er dog lille.

Arbejdende tilflyttere til Nordjylland har den korteste afstand til arbejde i såvel kilometer som minutter. Det kan ses i figur 13. Dernæst har tilflyttere i Midtjylland færrest kilometer og der er færrest minutter hos tilflyttere i Syddanmark, hvor sidstnævnte har flere kilometer end midtjyderne, som til gengæld har lidt flere minutter.

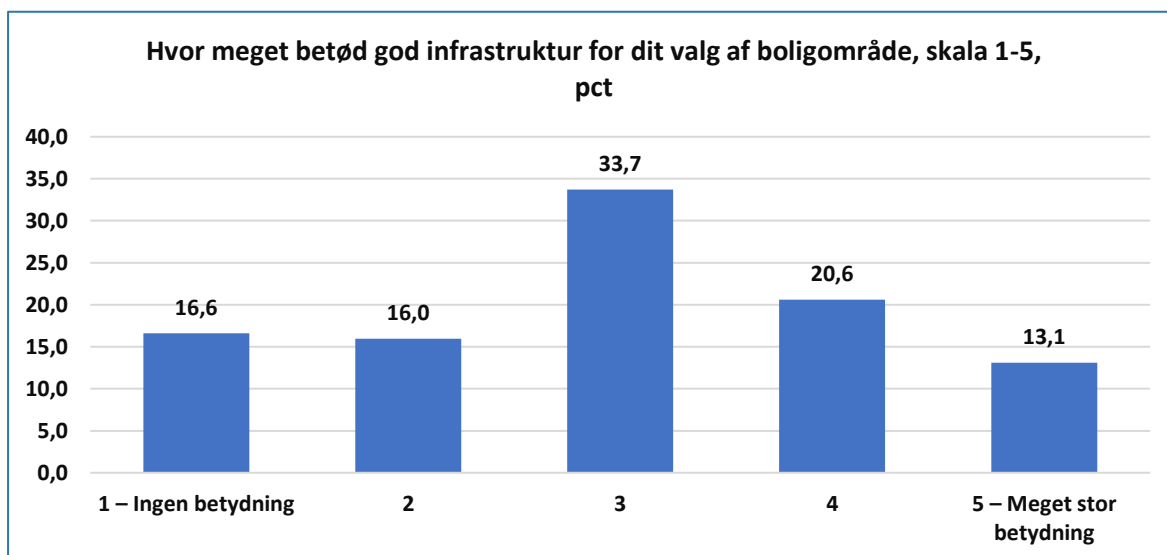
Tilflyttere på Sjælland har såvel den største afstand som flest minutter. Det er ikke en nyhed; når man laver pendleropgørelser i Danmark, er der altid langt større pendlerafstande for dem, som bor på Sjælland.

Figur 13. Gennemsnitlig afstand til arbejde efter region, min og km

Infrastrukturens betydning for valg af boligområdet

Det er ret markant, at god infrastruktur har haft en del betydning for ca. 65 % af tilflytterne. Det er dog kun 13%, der har tillagt det meget stor betydning, hvad der også i mange landområder og mindre landsbyer vil være ret svært at finde. Se figur 14.

Figur 14. betydningen af god infrastruktur for valget af boligområdet, pct

Det tyder på, at tilflytterne til landsbyerne lægger meget vægt på infrastrukturen. Det kan vise, at tilflytningen af folk i arbejde hovedsageligt vil ske til områder med god infrastruktur.

I den første del af denne analyse (registerundersøgelsen) kunne vi se, at der også var mange landsbyer, der klarede sig godt, når de lå tæt på motorveje og også lå mere centralt i landet.

Men der var også andre landsbyer, der klarede sig godt på tilflytning, selv om de lå langt fra landets hovedfærdsåre. Men det var ikke et stort antal af landsbyer, der var i sidstnævnte kategori.

Valg af bosætningsområde og registerundersøgelsen

Valget af bosætningsområde udgør den enkeltes valg af, hvor man finder den nye bolig. I forhold til registerundersøgelsen er det områder som infrastruktur, skole, daginstitution og dagligvarehandel, der kan belyse, om vi finder de samme forklaringer på tilflytning hos den enkelte, som vi fandt i de overordnede tal for landsbyerne som hele.

Infrastrukturen har betydning, når vi interviewer tilflyttere, og det har den også for landsbyerne i registerundersøgelsen. De områder af landet, der har den bedste infrastruktur, oplever bedre tilflytning end de områder, hvor motorvejsnettet er tyndt eller fraværende. Men resultaterne for den enkelte landsby viser et kompliceret mønster, hvor der er landsbyer som klarer sig bedst i områder langt væk fra større byer og i områder med lang afstand til motorvejsnettet.

For den enkelte tilflytter har infrastruktur stor betydning, men tallene dækker også over en gruppe, der ikke har lagt vægt på infrastrukturen ved valg af bosætningsområde.

Det samme gælder skole og daginstitution. Begge dele har ikke stor betydning i denne undersøgelse, men skole har dog betydning for dem, der har børn i skolealderen. I registerundersøgelsen var der en klar sammenhæng. Så sammenhængen er der som gennemsnit på registerdata, men har ikke så stor betydning for den enkelte, som man kunne forvente.

Det betyder, at skole og daginstitution er vigtigt for landsbyerne, da det ellers vil påvirke befolkningsudviklingen negativt, men det viser også, at man godt kan tiltrække nye tilflyttere, selv om man ikke har en skole i landsbyen.

Det samme gælder dagligvarebutik. Den har **betydning for landsbyens generelle udvikling, men for den enkelte er det ikke altid afskrækkende, at sådan en butik ligger langt væk.**

Kapitel 4. Den nye bolig

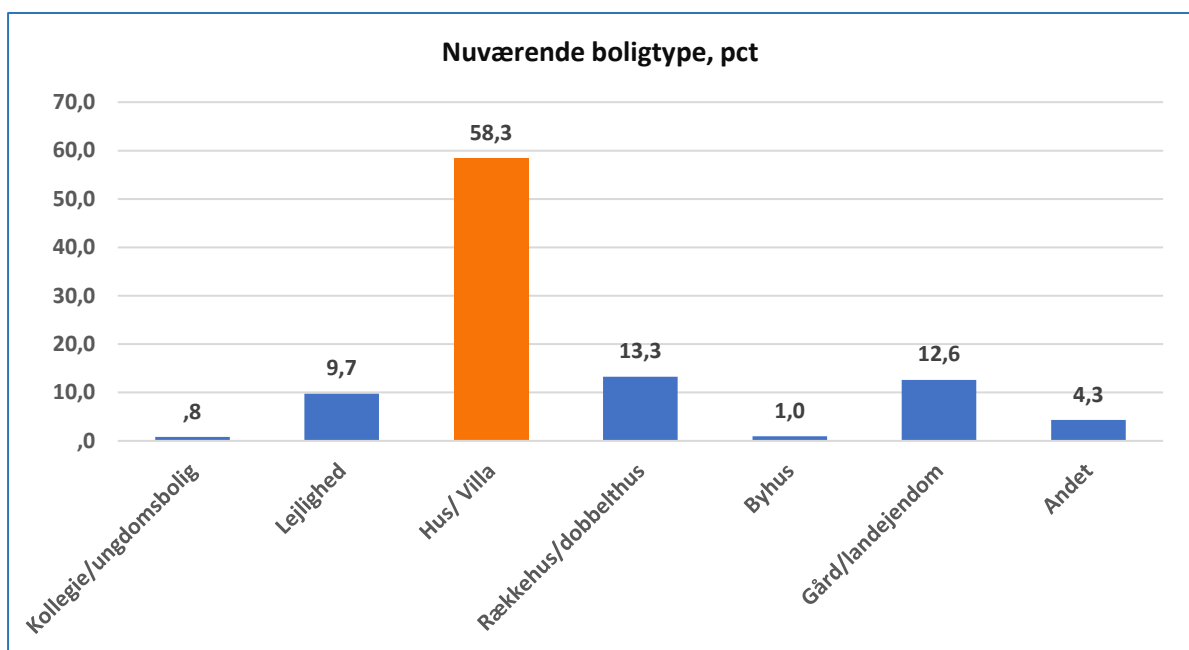
Efter at man fokuserer på et bestemt område at bosætte sig i, kommer valget af bolig. Det vi ved fra landsundersøgelsen i 2021, er at man vælger bosætningsområde først, og derefter ser på boliger i området. Med den samme logik ser vi i kapitel 4 på den nye bolig, tilflytterne har valgt at flytte i.

Boligtype og boligform

Langt de fleste, nemlig 59%, er flyttet i en ejerbolig, 30% i en privat lejebolig, 11 % i en almen lejebolig og endelig 1 % i en andelsbolig.⁸

Sammenlignet med boligtypen, tilflytterne kom fra, nemlig overvejende fra lejebolig, er det ret markant, **at mange bliver boligejere, når de flytter til landsbyer og landdistrikter.** Det kan skyldes enten ønsket om at eje boligen eller mangel på lejeboliger i områderne.

Når vi ser på boligtypen, er der en stor gruppe nemlig 58 %, som er flyttet i hus/villa, 13 % i rækkehus/dobbelthus og ca. 13 %, som er flyttet på gård/landejendom. Endelig er der 10 %, som er flyttet i lejlighed. Tydeligvis **flytter man efter større bolig og mere plads**, når vi sammenligner med den bolig, tilflytterne kom fra. Det er tal, som fremgår af figur 15.

Figur 15. Nuværende boligtype.

Langt de fleste tilflyttere bor i parforhold med eller uden børn (64,2%), ca. 30 % bor alene og ca. 2% er flyttet i bofællesskab og flergenerationsbolig.

⁸ Appendiks PP nr. 24

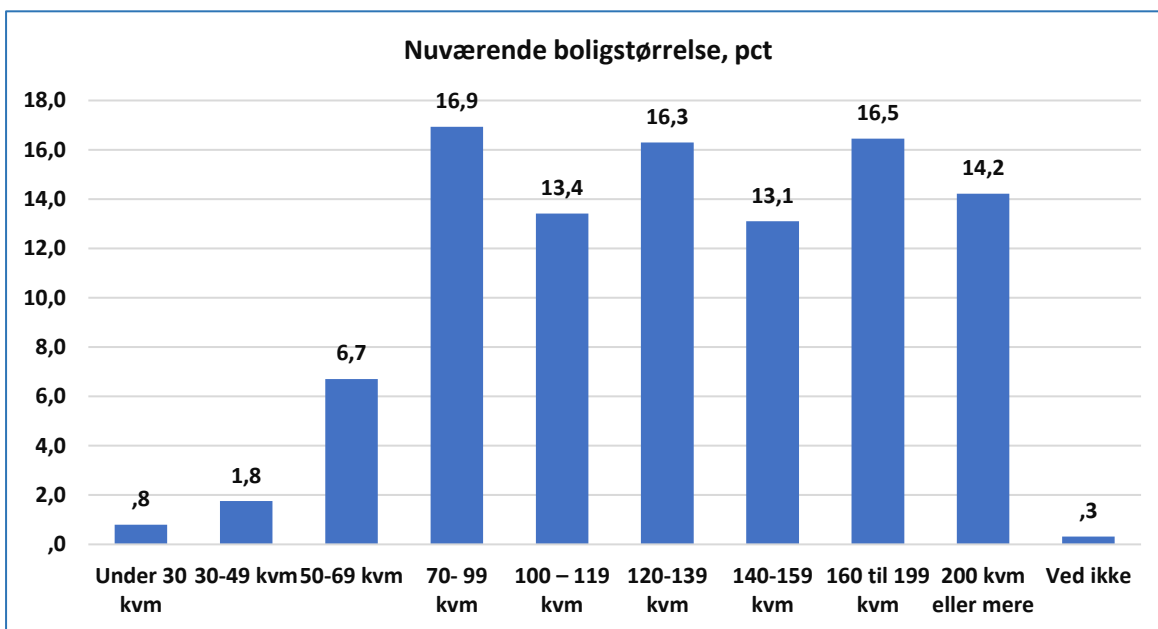
Mindre ejerbolig efter Corona

Der er langt færre, som flytter i en ejerbolig efter Corona. Før Corona flyttede ca. 67 % i ejerbolig, og efter Corona er det kun 51 %, som flytter i ejerbolig. Ikke mindst bor færre i hus/villa og flere i lejlighed og rækkehus/dobbelthus.⁹ Tallet er interessant, da det kan vise en ændret efterspørgsel fremover i landsbyerne mod flere lejeboliger, eller at mange ville prøve bosætning i en landsby af ved at flytte i en lejebolig i første omgang. Uanset konklusion peger det på et behov for flere lejeboliger i landsbyer.

Boligens størrelse, antal værelser og uderum

Selv om størrelsen på den nye bolig fordelen sig jævnt over flere boligstørrelser, som nedenstående figur 16 viser, så er der godt 30 % som bor i en bolig på 160 kvm og opefter.

De næste 30 % ligger mellem 120 kvm og 159 kvm. Så der er forholdsvis god plads i den nye bolig i landsbyer og landdistrikter.

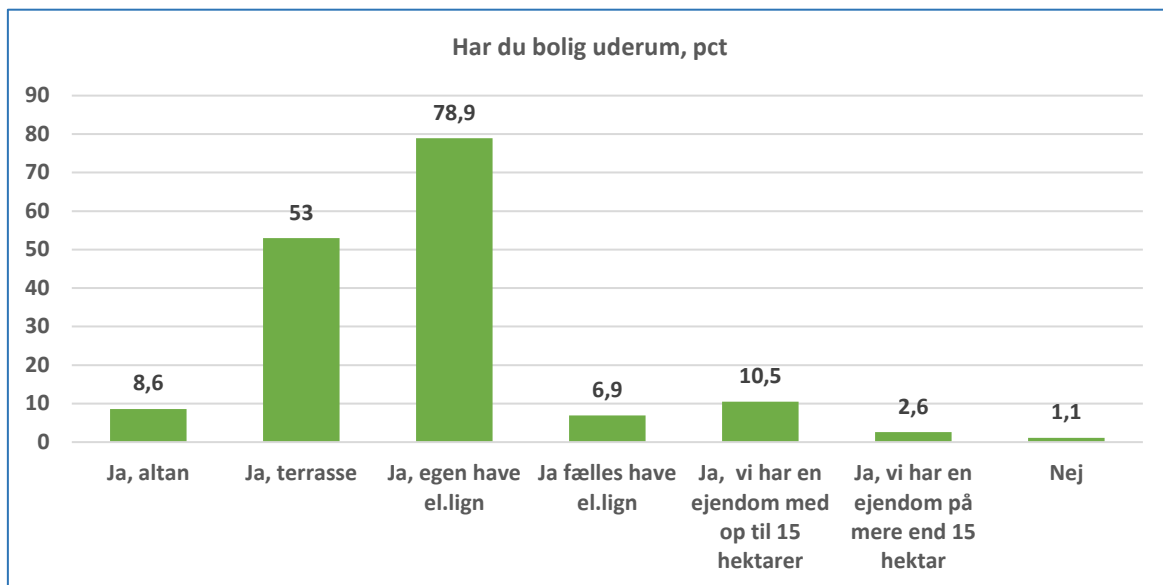
Figur 16. Nuværende størrelse på boligen

Størrelsen afspejler sig desuden i antallet af værelser i boligen, da mere end 60 % af tilflytterne har 4 værelser eller mere i den nye bolig. Boligen i landsbyen er også større end boliger i Danmark er på landsplan, faktisk en hel del større.

Når vi ser på, hvorfor man flyttede til en landsby, er plads, afstand til naboerne og ro og fred nogle af begrundelser. Det kan man få med de store, fritliggende bolig, der ofte foretrækkes af tilflyttere til landsbyerne.

Ikke så overraskende har stort set alle et uderum i forbindelse med boligen. Det fremgår af figur 17. Langt de fleste, nemlig ca. 79 %, har egen have, 9 % en altan evt. med eller uden have, 11 % har en ejendom med op til 15 hektar og 3 % en ejendom med mere end 15 hektar.

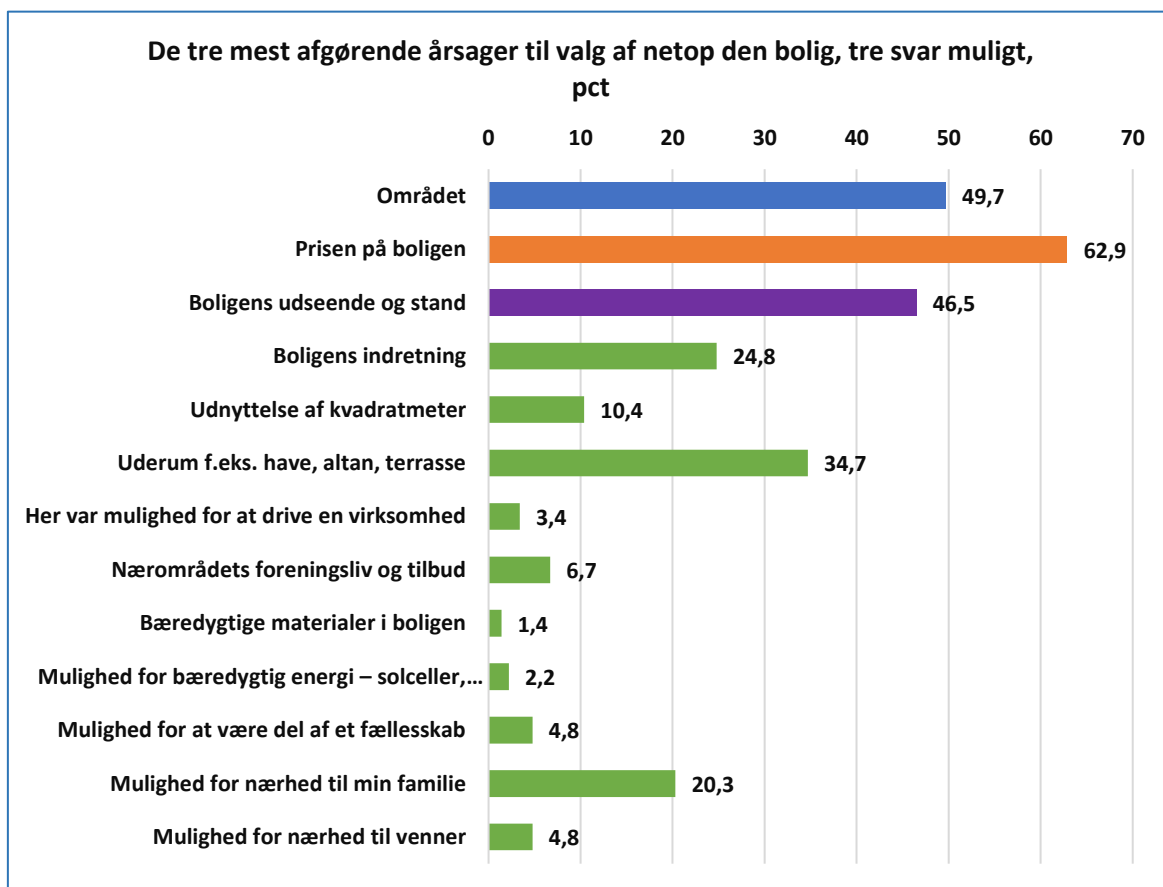
⁹ Appendiks PP nr. 25 og 26

Figur 17. Uderum og bolig

Valg af netop denne bolig

Vi har spurgt om de væsentligste årsager til valg den bolig, som tilflytterne bor i. Blandt de væsentligste årsager er 'prisen på boligen', som 63 % af tilflytterne angiver, som en af de tre vigtigste årsager til valg af boligen. Se figur 18.

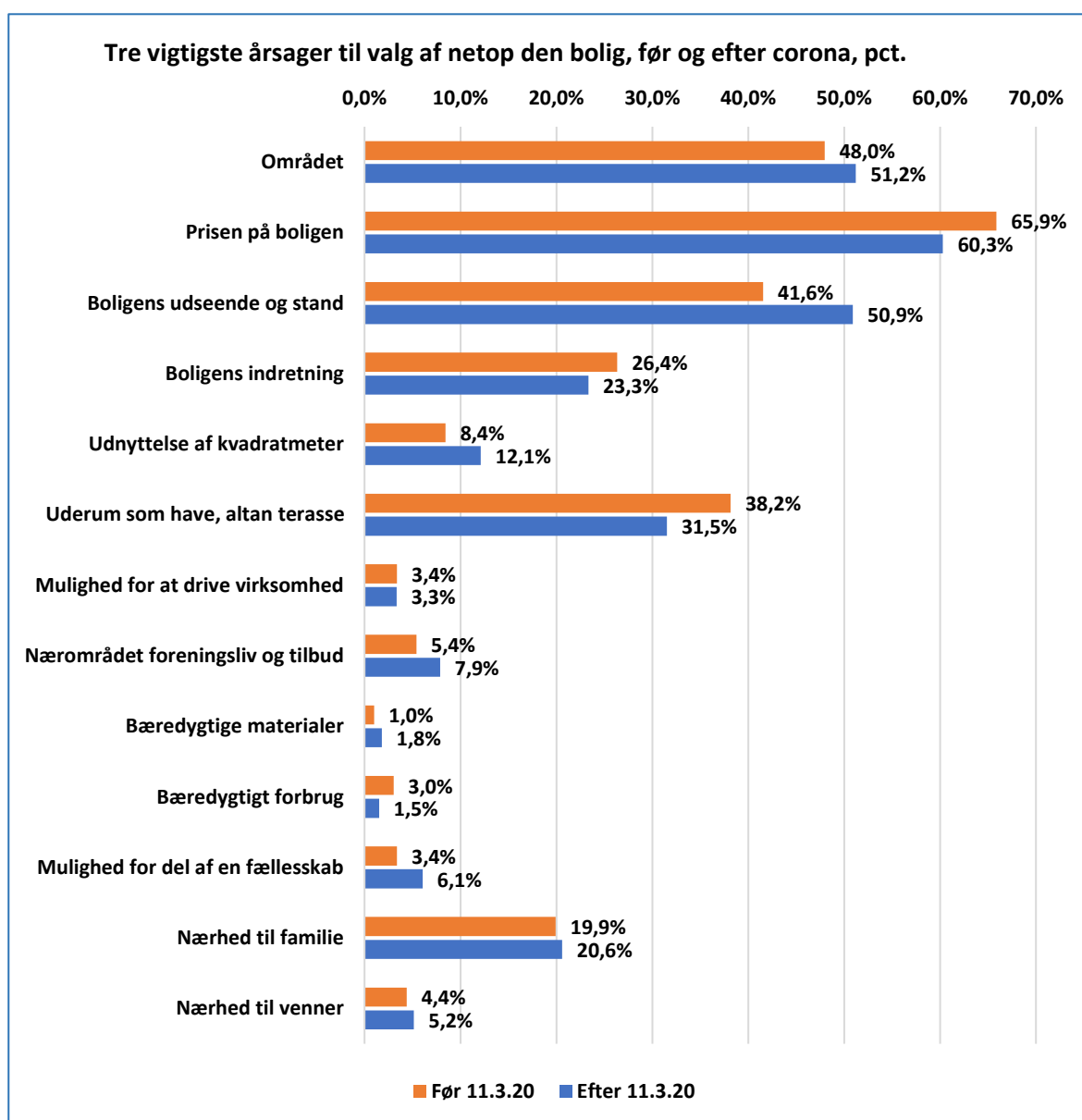
Figur 18. De tre afgørende faktorer for valg af bolig.

Dernæst er 'området' en vigtig faktor for ca. 50% af tilflytterne for at vælge netop den bolig, som de bor i. 'Boligens udseende og stand' var også udslagsgivende for 47 % af de adspurgte.

Både prisen på boligen og boligens udseende og stand har haft betydelig større betydning for tilflyttere til landsbyer end for alle tilflyttede fra landsundersøgelsen i 2021. 14-15% flere i begge kategorier, så det er endnu vigtigere med boligens stand og prisen i landsbyerne end på landsplan for alle bosætningsområder.

'Uderum f.eks. have, altan terrasse' var afgørende for 34% samt 'boligens indretning' for ca. 25 %. Endelig angiver 20 %, at 'mulighed for nærhed til familien' har været afgørende for valg af den bolig, som de bor i dag. Nærhed til familien ligger på niveau med landsundersøgelsen fra 2021, mens uderummet har større betydning ved flytning til landsbyer.

Tre vigtigste årsager før og efter Corona

Figur 19. Tre vigtigste årsager før og efter Corona

Når man sammenligner de tre vigtigste årsager med hensyn til valg af bolig før og efter Corona, som er vist i figur 19, er der sket en ændring i prioritering af årsagerne. Således har 'området' større betydning og 'prisen på boligen' mindre betydning for tilflytterne efter Corona. 'Boligens udseende og stand' har også fået en større betydning efter Corona, mens 'uderum f.eks. have, altan terrasse' har fået en mindre betydning.

Så coronakrisen har drejet på prioriteterne hos dem, der flytter til landsbyerne, mod en voksende vigtighed af selve området og boligens stand og udseende, mens prisen og uderum har fået mindre betydning.

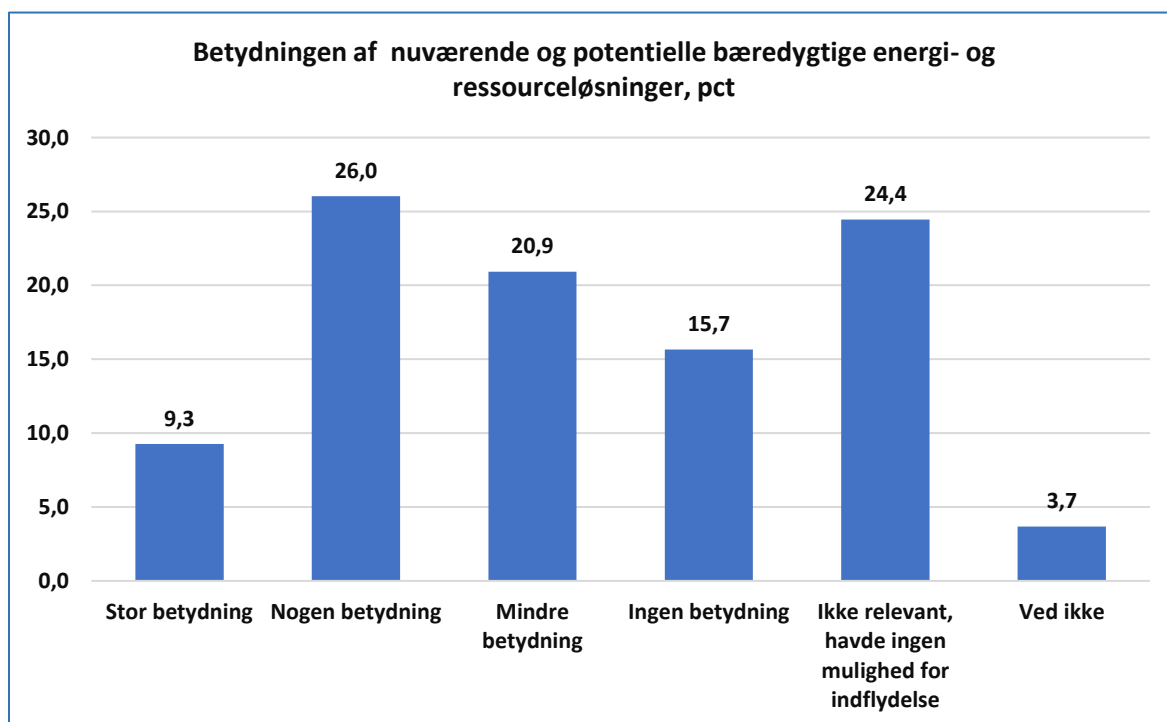
I en situation som vi ser ultimo 2022, må vi dog forvente at prisen med stigende renter igen får mere betydning end under coronakrisen.

Bæredygtige løsningers betydning for valg af bolig

Vi har spurgt til betydningen af nuværende og fremtidige bæredygtige løsninger med hensyn til energi og ressourceforbrug i boligen og dens materialer i forbindelse med valg af boligen. Se resultatet i figur 20 nedenfor.

For 9 % har det en 'stor betydning' og for 26 % 'nogen betydning', men for hovedparten har bæredygtige løsninger 'mindre betydning', 'ingen betydning' eller har ikke været relevante i forbindelse med valg af boligen.

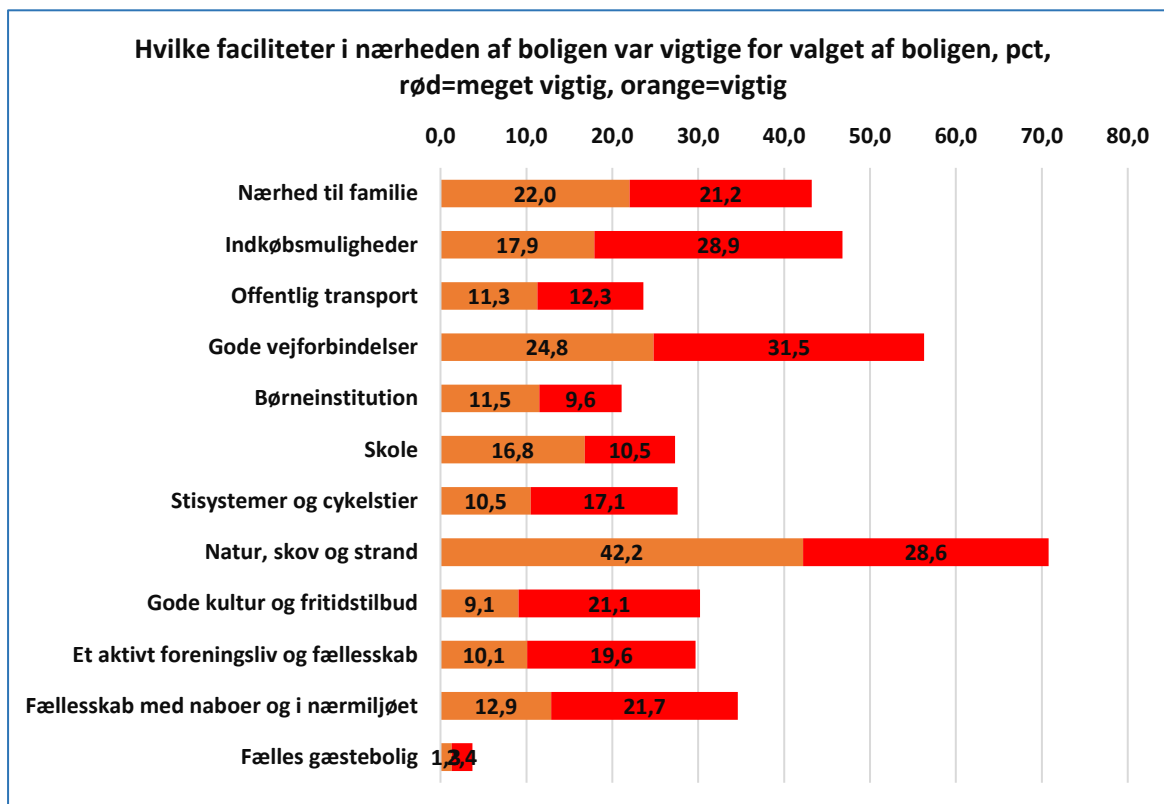
Det er meget lig vores analyse fra 2021, hvor mange godt kunne ønske sig mere bæredygtige løsninger, men ofte ikke vælger bolig alene ud fra det. Oftest opleves det som om det ikke er noget man har indflydelse på - især ved lejeboliger. Boliger er jo for langt de fleste vedkommende bygget engang og i de materialer og standarder, som var gældende dengang.

Figur 20. Bæredygtighed i den nye bolig.

Hvilke faciliteter er vigtige for dig i nærheden af din bolig?

Vi ønskede ligeledes at finde ud af, hvad tilflytterne til landdistrikter har lagt særlig vægt på i nærheden af deres bolig. Det har vi spurgt til i undersøgelsen af tilflyttere på landsplan og i en del andre undersøgelser. Figur 21 viser svarene på spørgsmålet 'hvilke faciliteter i nærheden af boligen var vigtige for valget af boligen'.

Figur 21. Vigtigste faciliteter i nærheden af din nye bolig, pct, Rød= meget vigtig, orange=vigtig

Der er ret markant, at over 70% har lagt meget eller særlig meget vægt på natur, skov og strand. På en andenplads angiver mere end 50 %, at gode vejforbindelser har været vigtige eller meget vigtige. Bemærk at gode vejforbindelser er den facilitet, som den største andel, nemlig 31 % af tilflyttere, anser som meget vigtige for valg af boligen.

Dernæst kommer gode indkøbsmuligheder og familien på en tredjeplads og fjerdeplads. Endelig angiver ca. 35 % fællesskab med naboer og i nærmiljøet som en vigtig del af boligens omgivelser.

Set i forhold til landsundersøgelsen fra 2021 lægger landsbytilflyttere mere vægt på natur, skov og strand (ekstra 19% svarer vigtigt eller meget vigtigt), på gode vejforbindelser (+5%) og på fællesskab med naboer og i nærmiljøet (+9%). Det er markant, at så mange lægger vægt på gode vejforbindelser, når vi ved, at det ofte er et problem for landsbyerne. 'Fællesskabet' som svar viser, at man faktisk flytter mere efter fællesskabet i det lille bysamfund end flytninger på landsplan. Natur, skov og strand bekræfter, at man faktisk flytter til landsbyer for at få det, der er svært at opnå i byerne.

Skole er stort set lige vigtigt i forhold til landsundersøgelsen. Så skole forventes i landsbyerne på samme niveau som i hele landet.

Endelig er der en række områder, der fremhæves af færre som vigtigt og meget vigtigt i forhold til landsundersøgelsen. Offentlig transport – her angiver 25% færre, at det er vigtigt eller meget vigtigt. Gode indkøbsmuligheder udviser 17% færre med vigtigt/meget vigtigt i landsbyerne. Stisystemer og cykelstier er der 11% færre, der angiver er vigtigt/meget vigtigt, og børneinstitutioner ligger 7% lavere.

Nærhed til familien angiver 7% er vigtigt for dem, der er flyttet til landsbyerne.

Faciliteter i nærheden sammenligning med registerundersøgelsen

Så natur, skov og strand har ekstra vigtighed som tilflytningsårsag, sammen med fællesskaber og gode vejforbindelser. Det første er en givet betingelse for et område. Det andet kan man selv sørge for findes ved at opbygge disse fællesskaber og tage godt imod tilflyttere, vejforbindelserne kan udbygges, så kommunerne kan gøre noget godt for landsbyer ved at styrke infrastrukturen.

Modsat er forventninger til offentlig transport meget lavere på samme måde som forventninger til gode indkøbsmuligheder. Den første del af denne undersøgelse (registerundersøgelsen) viste dog, at tilstedeværelse af en dagligvarebutik i nærområdet betinger bedre befolkningsudvikling end fravær af dagligvarebutik. Men andre butikker er ikke forventet af mange. Stisystemer og cykelstier er der også lavere forventninger til fra tilflytterne. Det samme med daginstitutioner.

Så fællesskaber og vejforbindelser har stor betydning for tilflytterne, mens offentlig transport, daginstitutioner og cykelstier har meget lavere betydning. Det kan godt fortolkes som, at man i den enkelte landsby skal satse på fællesskaberne i selve landsbyen, mens kommunen skal sørge for bedre vejforbindelser, hvis de ikke allerede er der, for at skabe vækst i landsbyer.

Det betyder så også, at landsbyer beliggende i områder af landet, hvor der er langt til det overordnede vejnet, har en ekstra opgave at løfte med hensyn til at skabe fællesskab og god modtagelse af tilflyttere, for at kunne skabe tilflytning til landsbyen.